

แผนการจัดกิจกรรมแบบบูรณาการ
การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
ประจำปีงบประมาณ 2562

กศน.ตำบลกุฎไฉ่

ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอพนัสนิคม

สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดชลบุรี

คำนำ

แผนการจัดกิจกรรมแบบบูรณาการ การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประจำปีงบประมาณ 2562 กศน.ตำบลกุฎโง้ง จัดทำขึ้นเพื่อเป็นแนวทางในการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2562 โดยยึดแนวทางตามยุทธศาสตร์และจุดเน้นการดำเนินงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ประจำปีงบประมาณ 2562 สอดคล้องกับยุทธศาสตร์และจุดเน้นการดำเนินงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดชลบุรี และยุทธศาสตร์และจุดเน้นการดำเนินงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอพนัสนิคม ตลอดจนบริบท ความต้องการของกลุ่มเป้าหมายในพื้นที่เพื่อกำหนดเป็นแนวปฏิบัติ และแนวทางในการดำเนินงาน กศน.ตำบลกุฎโง้ง ให้เป็นไปตามเป้าหมายที่ตั้งไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

การจัดทำแผนการจัดกิจกรรมแบบบูรณาการ การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประจำปีงบประมาณ 2562 กศน.ตำบลกุฎโง้ง เล่มนี้ สำเร็จลุล่วงด้วยดี ด้วยความร่วมมือของภาคีเครือข่ายและผู้เกี่ยวข้องร่วมกันระดมความคิดเห็น โดยนำสภาพปัญหาและผลการดำเนินงานมาปรับปรุงเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยของ กศน.ตำบลกุฎโง้ง เพื่อสนองตอบความต้องการของประชาชนในพื้นที่อย่างแท้จริง

ผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่า แผนการจัดกิจกรรมแบบบูรณาการ การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประจำปีงบประมาณ 2562 กศน.ตำบลกุฎโง้ง เล่มนี้ จะเป็นแนวทางในการดำเนินงานของบุคลากรและผู้เกี่ยวข้อง เพื่อให้การจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ และมีคุณภาพตามเป้าหมาย ตลอดจนเป็นประโยชน์ต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ประชาชน ชุมชน สังคม และประเทศชาติต่อไป

นายธีรพงศ์ เขียวหวาน

ครู กศน.ตำบลกุฎโง้ง

กันยายน 2561

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป กศน.ตำบลกุฎโง้ง	1
ส่วนที่ 2 แนวทาง / กลยุทธ์การดำเนินงาน	4
➤ ปรัชญา	
➤ วิสัยทัศน์	
➤ เป้าประสงค์	
➤ พันธกิจ	
➤ ยุทธศาสตร์และจุดเน้นการดำเนินงาน	
ส่วนที่ 3 รายละเอียดแผนงาน/โครงการ แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประจำปีงบประมาณ 2562 กศน.ตำบลกุฎโง้ง	27
ส่วนที่ 4 กลยุทธ์การดำเนินงาน	29
ส่วนที่ 5 สรุปกิจกรรมการบูรณาการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประจำปีงบประมาณ 2561	33
คณะผู้จัดทำ	37

ส่วนที่ 1

ข้อมูลทั่วไป กศน.ตำบลกุฎโง้ง

1. สภาพทางกายภาพของชุมชน

❖ ที่ตั้ง

ตำบลกุฎโง้ง อยู่ทางทิศตะวันตกของอำเภอพุนสนิม ห่างจากตัวอำเภอ 1.5 กิโลเมตร ห่างจากตัวจังหวัด ชลบุรี 22 กิโลเมตร มีอาณาเขตติดต่อกับตำบล

❖ อาณาเขตติดต่อ

ทิศเหนือ ติดต่อกับเขต ตำบลหน้าพระธาตุ
ทิศใต้ ติดต่อกับเขต ตำบลนามะตูม
ทิศตะวันออก ติดต่อกับเขต เทศบาลเมืองพุนสนิม
ทิศตะวันตก ติดต่อกับเขต ตำบลบ้านเข็ด

❖ สภาพภูมิประเทศ

ลักษณะภูมิประเทศของตำบลกุฎโง้ง ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ราบลุ่ม เป็นท้องนาเสียส่วนใหญ่ สภาพดินเหมาะแก่การเพาะปลูก พืชไร่ พืชหมุนเวียน และทำการปศุสัตว์

❖ เนื้อที่

ขนาดเนื้อที่ของตำบลกุฎโง้ง มีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ 3,375 ไร่ หรือ 5.40 ตร.กม.

2. สภาพทางสังคม – ประชากร

❖ สภาพสังคม

ตำบลกุฎโง้งมีหมู่บ้านทั้งหมด 6 หมู่บ้าน ซึ่งประชาชนอยู่ร่วมกันอย่างเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มีน้ำใจไมตรี โดยยังคงสืบสานวัฒนธรรมท้องถิ่นไว้ได้ดี ตามวิถีชีวิตชุมชนเมืองและชนบทยังดำเนินอยู่บนครรลองของพระพุทธศาสนา ดังจะเห็นได้จากงานบุญประเพณีรวมทั้งพิธีกรรมต่าง ๆ ที่จัดขึ้นในทุกปี มีสถานที่ยึดเหนี่ยวจิตใจทางศาสนาเป็นวัด

❖ การศึกษา

1. โรงเรียนประถมศึกษา	1	แห่ง
2. โรงเรียนมัธยมศึกษา	1	แห่ง
3. โรงเรียนอนุบาล (เอกชน)	1	แห่ง
4. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กประจำตำบล	1	แห่ง
5. ที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน	6	แห่ง

❖ สถาบันและองค์กรทางศาสนา

1. วัด / สำนักสงฆ์	3	แห่ง
2. ศาลเจ้า	1	แห่ง

❖ ประชากรในตำบลกุฎโง้ง

ตำบลกุฎโง้ง มีจำนวน 6 หมู่บ้าน จำนวนประชากรทั้งสิ้น 6,482 คน เป็นชาย 3,067 คน เป็นหญิง 3,415 คน มีความหนาแน่นเฉลี่ย 904 คน / ตารางกิโลเมตร ประชากรสามารถแยกเป็นหมู่บ้านได้ดังนี้

ความเป็นมาของ กศน.ตำบลกุฎโง้ง

จากการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ.2552 – 2561) รัฐบาลได้ให้ความสำคัญเรื่องการศึกษาและการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษา การเพิ่มโอกาสทางการศึกษาและการเรียนรู้ และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนเพื่อให้คนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิตทั้งในการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยอย่างมีคุณภาพในทุกระดับ และทุกประเภทการศึกษา ให้บรรลุวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้ คนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ โดยเฉพาะได้ดำเนินการจัดให้มีศูนย์การเรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสมในทุกพื้นที่เต็มเต็มระบบการศึกษาให้รองรับการเป็น สังคมแห่งการเรียนรู้ อย่างแท้จริง กระทรวงศึกษาธิการโดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ(นายจรินทร์ ลักษณวิศิษฐ์) ในขณะนั้นได้ให้ความสำคัญในเรื่องดังกล่าว จึงได้มีนโยบายให้มีการจัดตั้ง กศน.ตำบลขึ้นเป็นศูนย์การเรียนรู้ระดับตำบลยุคใหม่ที่มีเครื่องมือที่ทันสมัยในการดำเนินงานโดยการผลักดันงบประมาณโครงการไทยเข้มแข็งแก่ กศน.ตำบล และได้มอบให้สำนักงาน กศน.เร่งรัดพัฒนาและเดินหน้าไปสู่ความเป็นศูนย์การเรียนรู้การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยของชุมชน เพื่อให้ประชาชนทั่วประเทศได้มีพลังแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตไม่มีที่สิ้นสุดตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการอย่างแท้จริง โดยตั้งเป้าหมายไว้ว่าในเดือนกันยายน 2553 จะมี กศน.ตำบลครบทั้ง 7,409 ตำบลทั่วประเทศ และได้ทำพิธีเปิดตัว กศน.ตำบลเมื่อวันที่ 11 ตุลาคม 2552 ณ อิมแพค เมืองทองธานี จังหวัดนนทบุรี

กศน.ตำบลกุฏโง้ง : แหล่งเรียนรู้รำคาถุก ตั้งอยู่ที่ อาคารห้องประชุมสภาอบต.กุฏโง้งเก่าที่ทำการอบต.กุฏโง้ง หมู่ที่ 5 ต.กุฏโง้ง อ.พนัสนิคม จ.ชลบุรี ตามประกาศจังหวัดชลบุรี เรื่อง จัดตั้ง กศน.ตำบล:แหล่งเรียนรู้รำคาถุก ใน พื้นที่ อำเภพนัสนิคม ประกาศ ณ วันที่ 8 พฤศจิกายน 2553 และมีการแต่งตั้งคณะกรรมการ กศน.ตำบล: แหล่งเรียนรู้รำคาถุก ประจำปีตำบลกุฏโง้ง อำเภพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี ตามคำสั่งสำนักงานกศน.จังหวัดชลบุรี ที่ 172 / 2553 โดยให้คณะกรรมการ กศน.ตำบล : แหล่งเรียนรู้รำคาถุก ประจำปีตำบลมีหน้าที่ตามระเบียบ กระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยแหล่งเรียนรู้รำคาถุก : กศน.ตำบลหรือแขวง พ.ศ.2553ข้อ9 และข้อ 10 ได้แก่ วางแผนการดำเนินงาน ประชาสัมพันธ์งาน จัดหาวัสดุ อุปกรณ์ และครุภัณฑ์พื้นฐาน บริหารและจัดกิจกรรม กำกับติดตามและประเมินผลการดำเนินงานประสานงานและเชื่อมโยงข้อมูลเพื่อจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยกับศูนย์การเรียนรู้ชุมชนอื่น ๆ ในตำบลประสานกับส่วนราชการในตำบล ประสานกับส่วนราชการในตำบลและเครือข่ายการเรียนรู้ในชุมชนประสานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่เพื่อนำแผนชุมชนในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย หลังจากการจัดกิจกรรมบริการประชาชนพบว่าสถานที่ตั้ง กศน.ตำบลแห่งเก่า มีสถานที่จำกัดในการให้บริการ ทางเทศบาลตำบลกุฏโง้ง โดยนางพิมพ์พร ลาพัช นายกเทศมนตรีตำบลกุฏโง้ง ได้จัดสรรงบประมาณของเทศบาลตำบลกุฏโง้ง ในการกันห้องติดตั่งวัสดุ ครุภัณฑ์ให้ใหม่ ณ อาคารอเนกประสงค์เทศบาลตำบลกุฏโง้ง หมู่ที่6 ตำบลกุฏโง้ง อำเภพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี ทำพิธีเปิด ในวันอังคาร ที่ 3 ตุลาคม 2560 เป็นที่ทำการ กศน.ตำบล และให้บริการประชาชนในปัจจุบัน

ส่วนที่ 2

ทิศทาง นโยบายและจุดเน้นของ กศน.ตำบลกุฉินารายณ์

ปรัชญา

“ยกระดับการศึกษา พัฒนาคุณภาพชีวิต ด้วยแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง”

วิสัยทัศน์

กศน.อำเภอพนัสนิคม จัดและส่งเสริม สนับสนุนการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยให้กับประชาชนกลุ่มเป้าหมายอำเภอพนัสนิคมได้อย่างมีคุณภาพและทั่วถึงด้วยแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง

อัตลักษณ์ ใฝ่เรียนรู้

เอกลักษณ์ ทีมงานเข้มแข็ง

พันธกิจ

1. จัดและส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยที่มีคุณภาพ เพื่อยกระดับ การศึกษา พัฒนาทักษะการเรียนรู้ของประชาชนทุกกลุ่มเป้าหมายให้เหมาะสมทุกช่วงวัย และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงบริบททางสังคมและสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต
2. ส่งเสริมสนับสนุนและประสานการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายและชุมชน ในการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย และกระบวนการเรียนรู้ตลอดชีวิตของชุมชนรวมทั้งการดำเนินกิจกรรมของ กศน.ตำบล ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน และแหล่งการเรียนรู้ในรูปแบบต่าง ๆ
3. ส่งเสริมและพัฒนาการนำเทคโนโลยีทางการศึกษา และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ให้เกิดประสิทธิภาพในการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยให้กับประชาชน อย่างทั่วถึง
4. พัฒนาหลักสูตรรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เทคโนโลยีสื่อและนวัตกรรม การวัด และประเมินผลในทุกรูปแบบให้สอดคล้องกับบริบทในปัจจุบัน
5. พัฒนาศูนย์การเรียนรู้และระบบการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ เพื่อยกระดับการศึกษาที่มีคุณภาพโดยยึดหลักธรรมาภิบาลและการมีส่วนร่วม

เป้าประสงค์

1. ประชาชนผู้ด้อย พลาด และขาดโอกาสทางการศึกษา รวมทั้งประชาชนทั่วไปได้รับโอกาส ทางการศึกษา ในรูปแบบการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน การศึกษาต่อเนื่อง และการศึกษา ตามอัธยาศัย ที่มี คุณภาพอย่างเท่าเทียมและทั่วถึง เป็นไปตามสภาพ ปัญหา และความต้องการของแต่ละ กลุ่มเป้าหมาย
2. ประชาชนได้รับการยกระดับการศึกษา สร้างเสริมและปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และความเป็น พลเมือง อันนำไปสู่การยกระดับคุณภาพชีวิตและเสริมสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชน เพื่อพัฒนาไปสู่ความมั่นคง และยั่งยืน ทางด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ และสิ่งแวดล้อม
3. ประชาชนได้รับโอกาสในการเรียนรู้ และมีเจตคติทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่เหมาะสม สามารถคิด วิเคราะห์ และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน รวมทั้งแก้ปัญหาและพัฒนาคุณภาพชีวิตได้อย่าง สร้างสรรค์
4. ประชาชนได้รับการสร้างและส่งเสริมให้มินิรักการอ่านเพื่อการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง
5. ชุมชนและภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วน ร่วมจัด ส่งเสริม และสนับสนุนการดำเนินงานการศึกษา นอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย รวมทั้งการขับเคลื่อนกิจกรรมการเรียนรู้ของชุมชน
6. หน่วยงานและสถานศึกษาพัฒนา เทคโนโลยีทางการศึกษา เทคโนโลยีดิจิทัล มาใช้ในการยกระดับ คุณภาพในการจัดการเรียนรู้และเพิ่มโอกาสการเรียนรู้ให้กับประชาชน
7. หน่วยงานและสถานศึกษาพัฒนาสื่อและการจัดกระบวนการเรียนรู้ เพื่อแก้ปัญหาและพัฒนา คุณภาพชีวิต ที่ตอบสนองกับการเปลี่ยนแปลงบริบทด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง วัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ และสิ่งแวดล้อม รวมทั้งตามความต้องการของประชาชนและชุมชนในรูปแบบที่หลากหลาย
8. หน่วยงานและสถานศึกษามีระบบการบริหารจัดการที่เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล
9. บุคลากรของหน่วยงานและสถานศึกษาได้รับการพัฒนาเพื่อเพิ่มสมรรถนะในการปฏิบัติงาน การศึกษา นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอย่างมีประสิทธิภาพ ตัวชี้วัด

ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ

1. จำนวนผู้เรียนการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ได้รับการสนับสนุนค่าใช้จ่ายตามสิทธิ ที่ กำหนดไว้
2. จำนวนของคนไทยกลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ ที่เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้/ได้รับบริการกิจกรรมการศึกษา ต่อเนื่อง และการศึกษาตามอัธยาศัยที่สอดคล้องกับสภาพ ปัญหา และความต้องการ
3. ร้อยละของกำลังแรงงานที่สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นขึ้นไป
4. จำนวนภาคีเครือข่ายที่เข้ามามีส่วนร่วมในการจัด/พัฒนา/ส่งเสริมการศึกษา (ภาคีเครือข่าย : สถาน ประกอบการ องค์กร หน่วยงานที่มาร่วมจัด/พัฒนา/ส่งเสริมการศึกษา)
5. จำนวนประชาชน เด็ก และเยาวชนในพื้นที่สูง และชาวไทยมอแกน ในพื้นที่ 5 จังหวัด 11 อำเภอ ได้รับ บริการการศึกษาตลอดชีวิตจาก ศสช. สังกัดสำนักงาน กศน.
6. จำนวนผู้รับบริการในพื้นที่เป้าหมายได้รับการส่งเสริมด้านความรู้หนังสือและการพัฒนาทักษะชีวิต
7. จำนวนนักเรียน/นักศึกษาที่ได้รับการดูแลเพิ่มเติมความรู้

8. จำนวนประชาชนกลุ่มเป้าหมายที่เข้ารับการฝึกอาชีพ เห็นช่องทางในการประกอบอาชีพ
9. จำนวนครู กศน. ต้นแบบการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสามารถเป็นวิทยากรแนะนำได้
10. จำนวนประชาชนที่ได้รับการฝึกอบรมภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารด้านอาชีพ
11. จำนวนผู้สูงอายุภาวะพึ่งพิงในระบบ Long Term Care มีผู้ดูแลที่มีคุณภาพและมาตรฐาน
12. จำนวนกลุ่มเป้าหมายได้รับการพัฒนาศักยภาพเป็นวิทยากรแนะนำ กศน. ในเรื่องเศรษฐกิจ ดิจิทัล และสามารถขยายผลเชิงพื้นที่ “ศูนย์ดิจิทัลชุมชน” ได้จนเกิดเป็นรูปธรรม
13. จำนวนประชาชนในพื้นที่ที่สามารถนำความรู้เกี่ยวกับเศรษฐกิจและการใช้เครื่องมือดิจิทัลต่าง ๆ ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน
14. จำนวนเกษตรกรที่ผ่านการอบรมเป็น Master Trainer

ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ

1. ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ การศึกษานอกระบบ (N-NET) ทุกรายวิชาทุกระดับ
2. ร้อยละของผู้เรียนที่ได้รับการสนับสนุนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเทียบกับค่าเป้าหมาย
3. ร้อยละของประชาชนกลุ่มเป้าหมายที่ลงทะเบียนเรียนในทุกหลักสูตร/กิจกรรมการศึกษาต่อเนื่อง เทียบกับเป้าหมาย
4. ร้อยละของผู้ผ่านการฝึกอบรม/พัฒนาทักษะอาชีพระยะสั้นสามารถนำความรู้ไปใช้ในการประกอบอาชีพหรือพัฒนางานได้
5. ร้อยละของผู้เรียนในเขตพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพ หรือทักษะด้าน อาชีพ สามารถมีงานทำหรือนำไปประกอบอาชีพได้
6. ร้อยละของผู้จบหลักสูตร/กิจกรรมที่สามารถนำความรู้ความเข้าใจไปใช้ได้ตามจุดมุ่งหมายของ หลักสูตร/กิจกรรม การศึกษาต่อเนื่อง
7. ร้อยละของประชาชนที่ได้รับการมีความพึงพอใจต่อการบริการ/เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ การศึกษาตามอัธยาศัย
8. ร้อยละของประชาชนกลุ่มเป้าหมายที่ได้รับการ/เข้าร่วมกิจกรรมที่มีความรู้ความเข้าใจ/เจตคติ/ ทักษะตามจุดมุ่งหมายของกิจกรรมที่กำหนด ของการศึกษาตามอัธยาศัย
9. ร้อยละของผู้เข้าร่วมกิจกรรมที่สามารถอ่านออกเขียนได้และคิดเลขเป็นตามจุดมุ่งหมายของกิจกรรม
10. ร้อยละของนักเรียน/นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาที่ได้รับการติวเข้มเต็มความรู้ เพิ่มขึ้น

นโยบายเร่งด่วนเพื่อร่วมขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ

1. ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง

1.1 พัฒนาและเสริมสร้างความจงรักภักดีต่อสถาบันหลักของชาติ โดยปลูกฝังและสร้างความ ตระหนักรู้ถึง ความสำคัญของสถาบันหลักของชาติ ธรรมาภิบาลเสริมสร้างความรักและความภาคภูมิใจในความเป็นคน ไทยและชาติไทย น้อมนำและเผยแพร่ศาสตร์พระราชา หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รวมถึงแนวทาง พระราชดำริต่าง ๆ

1.2 เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง และการมีส่วนร่วมอย่างถูกต้องกับการปกครองระบอบ ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความเป็นพลเมืองดี ยอมรับและเคารพความแตกต่างใน สังคม พหุวัฒนธรรม และความหลากหลายทางความคิดและอุดมการณ์

1.3 ร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศตามโครงการไทยนิยม ยั่งยืน โดยบูรณาการขับเคลื่อนการ ทำงานตาม แนวทางประชารัฐ ดำเนินโครงการ/กิจกรรมในพื้นที่ทั้งในระดับตำบล หมู่บ้าน โดยใช้ทีมขับเคลื่อน การพัฒนาประเทศตามโครงการไทยนิยม ยั่งยืน ระดับตำบล เป็นแกนหลัก และสนับสนุนกลไกการขับเคลื่อน ในพื้นที่ ทุกระดับตั้งแต่จังหวัด อำเภอ ตำบล และหมู่บ้าน

1.4 พัฒนาการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยในเขตพัฒนาพิเศษ เฉพาะกิจจังหวัด ชายแดนภาคใต้ และพื้นที่ชายแดน

1) พัฒนารูปแบบการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยให้มีความสอดคล้องกับ บริบทของสังคม วัฒนธรรม และพื้นที่ เพื่อสนับสนุนการแก้ไขปัญหาและพัฒนาพื้นที่

2) เร่งจัดทำแผนและมาตรการด้านความปลอดภัยที่ชัดเจนสำหรับหน่วยงานและสถานศึกษา รวมทั้ง บุคลากรที่ปฏิบัติงานในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยบูรณาการแผนและ ปฏิบัติงาน ร่วมกับหน่วยงานความมั่นคงในพื้นที่

3) ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดกระบวนการเรียนรู้ในสถาบันศึกษาปอเนาะ ในรูปแบบต่าง ๆ ที่ หลากหลายตรงกับความต้องการของผู้เรียน อาทิ การเพิ่มพูนประสบการณ์ การเปิดโลกทัศน์ การยึดมั่น ในหลัก คุณธรรมและสถาบันหลักของชาติ

4) สนับสนุนให้มีการพัฒนาบุคลากรทุกระดับทุกประเภทให้มีสมรรถนะที่สูงขึ้น เพื่อให้สามารถ ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

2.1 เร่งรัดดำเนินการจัดการศึกษาอาชีพเพื่อยกระดับทักษะอาชีพของประชาชนผู้มีมือแรงงาน

1) จัดการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำที่สอดคล้องกับศักยภาพของชุมชน และความต้องการของ ตลาด ให้ประชาชนสามารถนำไปประกอบอาชีพได้จริง โดยให้เน้นหลักสูตรการศึกษาอาชีพช่วงพื้นฐาน โดย ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนด้านอาชีพ เช่น การเรียนผ่าน Youtube การเรียนผ่าน Facebook Live ระบบการเรียนรู้ในระบบเปิดสำหรับมหาชน (Massive Open Online Courses : MOOCs) คอมพิวเตอร์ช่วย สอน (Computer Assisted Instruction : CAI) เป็นต้น รวมถึงสนับสนุนให้เกิดระบบการผลิต ที่ครบวงจร และเปิด พื้นที่ส่วนราชการเป็นที่แสดงสินค้าของชุมชนเพื่อเป็นการสร้างรายได้ให้กับชุมชน

2) บูรณาการความร่วมมือในการพัฒนาฝีมือแรงงานกับสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผ่านศูนย์ประสานงานการผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาภาคทั่วประเทศ เพื่อมุ่งพัฒนาทักษะของประชาชน โดยใช้ประโยชน์จากศักยภาพและภูมิสังคมเฉพาะของพื้นที่ และดำเนินการเชิงรุกเพื่อเสริมจุดเด่นในระดับภาค ในการเป็นฐานการผลิตและการบริการที่สำคัญ รวมถึงมุ่งเน้นสร้างโอกาสในการสร้างรายได้ เพื่อตอบสนองต่อ ความต้องการของตลาดแรงงานทั้งภาคอุตสาหกรรมและการบริการ

3) พัฒนากลุ่มอาชีพพื้นฐานที่รองรับการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ เช่น เขตพัฒนาพิเศษ ภาคตะวันออก เขตเศรษฐกิจตะวันออก ที่สามารถพัฒนาศักยภาพไปสู่ระดับฝีมือแรงงาน

2.2 พัฒนาทักษะให้ประชาชนเพื่อการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าและบริการ

1) พัฒนาทักษะและส่งเสริมให้ประชาชนประกอบธุรกิจการค้าออนไลน์ (พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์) มีการใช้ความคิดสร้างสรรค์เชิงนวัตกรรมในการประกอบอาชีพ สร้างทักษะอาชีพที่สูงขึ้นให้กับประชาชน เพื่อร่วมขับเคลื่อนเศรษฐกิจดิจิทัล

2) ส่งเสริมให้ประชาชนใช้เทคโนโลยี ในการทำช่องทางเผยแพร่และจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของ วิสาหกิจ ชุมชนให้เป็นระบบครบวงจร และสนับสนุนการจำหน่ายสินค้าและผลิตภัณฑ์ผ่านศูนย์จำหน่ายสินค้าและ ผลิตภัณฑ์ ออนไลน์ กศน. (ONIE Online Commerce Center : OCCC) เพื่อจำหน่ายสินค้าออนไลน์ระดับตำบล รวมทั้ง ดำเนินการเปิดศูนย์ให้คำปรึกษา OCCC กศน. เพื่อเปิดช่องทางในการให้คำปรึกษากับประชาชนเกี่ยวกับการค้า ออนไลน์เบื้องต้น

3) พัฒนาทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของประชาชนในรูปแบบต่าง ๆ อย่างเป็นรูปธรรม โดยเน้นทักษะภาษาเพื่ออาชีพ ทั้งในภาคธุรกิจ การบริการ และการท่องเที่ยว รวมทั้งพัฒนาสื่อการเรียนการสอน ภาษาอังกฤษ เพื่อส่งเสริมการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารและการพัฒนาอาชีพ

3. ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

3.1 ส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ปลูกฝังคุณธรรม สร้างวินัย จิตสาธารณะ ความรับผิดชอบ ต่อส่วนรวม และการมีจิตอาสา ผ่านกิจกรรมรูปแบบต่าง ๆ เช่น กิจกรรมลูกเสือ กศน. กิจกรรมจิตอาสา ตลอดจน สนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมเพื่อปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมให้กับบุคลากรในองค์กร

3.2 ส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองกับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 รวมทั้ง ความต้องการของประชาชนและชุมชน ในรูปแบบที่หลากหลาย ให้ประชาชนคิดเป็น วิเคราะห์ได้ ตัดสินใจ ภายใต้อิทธิพลที่ถูกต้อง

3.3 พัฒนาศักยภาพคนด้านทักษะและความเข้าใจในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Literacy)

1) พัฒนาความรู้และทักษะเทคโนโลยีดิจิทัลของครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อให้สามารถใช้ Social Media และ Application ต่าง ๆ ในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอน

2) ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อให้ประชาชนมีทักษะความเข้าใจและใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน รวมทั้งสร้างรายได้ให้กับตนเองได้

3.4 พัฒนาศักยภาพด้านภาษาอังกฤษ และภาษาอื่นๆ เพื่อรองรับการพัฒนาประเทศ

- 1) พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ และภาษาอื่นๆ ที่สอดคล้องกับบริบท ของพื้นที่ โดยใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัล Social Media และ Application ต่าง ๆ
- 2) จัดและส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ และภาษาอื่นๆ ที่สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ และความต้องการของประชาชน เพื่อรองรับการพัฒนาประเทศ

3.5 ส่งเสริมการพัฒนาสุขภาพของประชาชนทุกวัย โดยการสร้างความรู้ความเข้าใจ การสนับสนุน กิจกรรมสุขภาพ และสร้างเครือข่ายภาคประชาชน ในการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรค ให้กับประชาชนทุกช่วง วัย โดยเฉพาะในพื้นที่ห่างไกล พื้นที่ชายแดน และชายแดนภาคใต้ โดยประสานงาน ร่วมกับโรงพยาบาลส่งเสริม สุขภาพตำบล และเจ้าหน้าที่ อสม. ในการให้ความรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพอนามัย ให้กับประชาชน รวมทั้งผลิตชุด ความรู้เกี่ยวกับสุขภาพ สุขอนามัย เพื่อใช้ประกอบการเรียนรู้ในหลักสูตร การศึกษาของ กศน.

3.6 เพิ่มอัตราการอ่านของประชาชน โดยการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในรูปแบบต่าง ๆ เช่น อาสาสมัครส่งเสริมการอ่าน ห้องสมุดประชาชน บ้านหนังสือชุมชน ห้องสมุดเคลื่อนที่ ผลักดันให้เกิดห้องสมุด สู่การ เป็นห้องสมุดเสมือนจริงต้นแบบ เพื่อพัฒนาให้ประชาชนมีความสามารถในการระดับอ่านคล่อง เข้าใจ ความ คิดวิเคราะห์ พื้นฐาน และสามารถรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องและทันเหตุการณ์ รวมทั้งนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ ปฏิบัติจริงใน ชีวิตประจำวัน

3.7 เตรียมความพร้อมการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุที่เหมาะสมและมีคุณภาพ

- 1) ส่งเสริมการจัดกิจกรรมให้กับประชาชนเพื่อสร้างความตระหนักถึงการเตรียมพร้อมเข้าสู่สังคม ผู้สูงอายุ (Aging Society) มีความเข้าใจในพัฒนาการของช่วงวัย รวมทั้งเรียนรู้และมีส่วนร่วมในการดูแล รับผิดชอบ ผู้สูงอายุในครอบครัวและชุมชน
- 2) พัฒนาการจัดบริการการศึกษาและการเรียนรู้สำหรับประชาชนในการเตรียมความพร้อม เข้าสู่ วัยสูงอายุที่เหมาะสมและมีคุณภาพ
- 3) จัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตสำหรับผู้สูงอายุภายใต้แนวคิด “Active Aging” การศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต และพัฒนาทักษะชีวิต ให้สามารถดูแลตนเองทั้งสุขภาพกายและสุขภาพจิต และ รู้จักใช้ ประโยชน์จากเทคโนโลยี
- 4) สร้างความตระหนักถึงคุณค่าและศักดิ์ศรีของผู้สูงอายุ เปิดโอกาสให้มีการเผยแพร่ภูมิปัญญา ของผู้สูงอายุ และให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมด้านต่าง ๆ ในชุมชน เช่น ด้านอาชีพ กีฬา ศาสนาและวัฒนธรรม
- 5) จัดการศึกษาอาชีพเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ โดยบูรณาการความร่วมมือกับหน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง ในทุกระดับ

3.8 พัฒนาหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้กระบวนการ “สะเต็มศึกษา” (STEM Education)

3.9 การส่งเสริมวิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษา

- 1) จัดกิจกรรมวิทยาศาสตร์เชิงรุกทั้งในสถานศึกษา และในชุมชน
- 2) ให้ความรู้วิทยาศาสตร์อย่างง่าย วิทยาศาสตร์ในวิถีชีวิต วิทยาศาสตร์ในชีวิตประจำวันกับประชาชน
- 3) ร่วมมือกับหน่วยงานวิทยาศาสตร์อื่น ในการพัฒนาสื่อและรูปแบบการจัดกิจกรรมทางวิทยาศาสตร์

3.10 ส่งเสริม และพัฒนาระบบการสะสมและเทียบโอนหน่วยการเรียนรู้ (Credit Bank System) ของสถานศึกษา ให้มีคุณภาพ มาตรฐาน และสามารถตอบสนองความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย เพื่อประโยชน์ ในการดำเนินการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.11 สร้างกระบวนการเรียนรู้ในรูปแบบ E-learning ที่ใช้ระบบเทคโนโลยีเข้ามาบริหารจัดการ เรียนรู้ เพื่อเป็นการสร้างและขยายโอกาสในการเรียนรู้ให้กับกลุ่มเป้าหมายได้สะดวก รวดเร็ว ตรงตาม ความต้องการของประชาชนผู้รับบริการ เช่น ระบบการเรียนรู้ในระบบเปิดสำหรับมหาชน (Massive Open Online Courses : MOOCs) คอมพิวเตอร์ช่วยสอน (Computer Assisted Instruction : CAI)

3.12 ส่งเสริมการรู้ภาษาไทย เพิ่มอัตราการรู้หนังสือ และยกระดับการรู้หนังสือของประชาชน

- 1) ส่งเสริมการรู้ภาษาไทย ให้กับประชาชนในรูปแบบต่าง ๆ โดยเฉพาะประชาชนในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ ให้สามารถฟัง พูด อ่าน และเขียนภาษาไทย เพื่อประโยชน์ในการใช้ชีวิตประจำวันได้
- 2) เร่งจัดการศึกษาเพื่อเพิ่มอัตราการรู้หนังสือ และคงสภาพการรู้หนังสือ ให้ประชาชนสามารถอ่านออก เขียนได้ และคิดเลขเป็น โดยมีการวัดระดับการรู้หนังสือ การใช้สื่อ กระบวนการ และกิจกรรมพัฒนา ทักษะในรูปแบบต่าง ๆ ที่เหมาะสม และสอดคล้องกับสภาพพื้นที่และกลุ่มเป้าหมาย
- 3) ยกระดับการรู้หนังสือของประชาชน โดยจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะการรู้หนังสือในรูปแบบ ต่าง ๆ รวมทั้งพัฒนาให้ประชาชนมีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 เพื่อเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ตลอดชีวิตของ ประชาชน

4. ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม

4.1 เพิ่มโอกาสทางการศึกษาให้กับประชากรวัยเรียนที่อยู่นอกระบบการศึกษา

1) เร่งดำเนินการหาตัวตนของประชากรวัยเรียนที่อยู่นอกระบบการศึกษา ให้กลับเข้าสู่ระบบการศึกษา โดยใช้กลวิธี “เคาะประตูบ้าน รุกถึงที่ ลุยถึงถิ่น” โดยประสานกับสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด เพื่อดำเนินการตรวจสอบข้อมูลทะเบียนราษฎร์เทียบกับข้อมูลการลงทะเบียนเรียนของทุกหน่วยงาน ค้นหาผู้ที่ไม่ได้ อยู่ในระบบการศึกษาเป็นรายบุคคล และรวบรวมจัดทำเป็นฐานข้อมูล และลงพื้นที่ติดตามหาตัวตนของ กลุ่มเป้าหมาย หาสาเหตุของการไม่เข้าเรียน และสอบถามความต้องการในการศึกษาต่อ พร้อมทั้งจำแนกข้อมูล ตามประเภทของสาเหตุ และประเภทความต้องการในการศึกษาต่อ และส่งต่อกลุ่มเป้าหมายเพื่อรับการศึกษา ต่อตามความต้องการของ กลุ่มเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2) ติดตามผลของกลุ่มเป้าหมายประชากรวัยเรียนที่อยู่นอกระบบการศึกษาที่ได้รับการจัดหา ที่เรียน และทั้งจัดทำฐานข้อมูลผู้สำเร็จการศึกษาของกลุ่มเป้าหมาย รวมทั้งพัฒนาระบบเพื่อการติดตาม กลุ่มเป้าหมายที่ได้รับการช่วยเหลือให้กลับเข้าสู่ระบบการศึกษาแบบครบวงจร โดยติดตามตั้งแต่การเข้าศึกษาต่อ จนจบการศึกษา

4.2 พัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาทางไกล ให้มีความทันสมัย มีหลักสูตรและสาระการเรียนรู้ ที่หลากหลาย และสถานศึกษา กศน. สามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ให้กับกลุ่มเป้าหมายได้อย่างเหมาะสม

4.3 ยกระดับการศึกษาให้กับกลุ่มเป้าหมายทหารกองประจำการ รวมทั้งกลุ่มเป้าหมายพิเศษอื่นๆ เช่น ผู้ต้องขัง คนพิการ เด็กออกกลางคัน ให้จบการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สามารถนำ ความรู้ที่ได้รับ ไปพัฒนาตนเองได้อย่างต่อเนื่อง

4.4 ส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดต้นแบบเมืองแห่งการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ให้กับ ประชาชนในชุมชน โดยกำหนด พื้นที่นำร่องที่ผ่านมาตรฐานเทียบวัด (Benchmark) ของสำนักงาน กศน.

4.5 พัฒนาหลักสูตรการจัดการศึกษาอาชีพระยะสั้น ให้มีความหลากหลาย ทันสมัย เหมาะสมกับ บริบทของ พื้นที่ และตอบสนองความต้องการของประชาชนผู้รับบริการ

4.6 ขับเคลื่อนการดำเนินงานภายใต้แผนพัฒนาการศึกษาระดับภาค

1) สร้างความรู้ความเข้าใจให้กับบุคลากรของสำนักงาน กศน. เกี่ยวกับการดำเนินงานภายใต้ แผนพัฒนาการศึกษาระดับภาค เพื่อร่วมขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนภาค

2) เร่งจัดทำยุทธศาสตร์และแผนพัฒนาการศึกษาระดับภาค ของสำนักงาน กศน. ให้สอดคล้อง กับ แผนพัฒนาการศึกษาระดับภาค

5. ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

5.1 ส่งเสริมให้มีการให้ความรู้กับประชาชนเกี่ยวกับการป้องกันผลกระทบและปรับตัวต่อการ เปลี่ยนแปลง สภาพภูมิอากาศและภัยพิบัติธรรมชาติ

5.2 สร้างความตระหนักถึงความสำคัญของการสร้างสังคมสีเขียว ส่งเสริมความรู้ให้กับประชาชน เกี่ยวกับการคัดแยก การแปรรูป และการกำจัดขยะ รวมทั้งการจัดการมลพิษในชุมชน

5.3 ส่งเสริมให้หน่วยงานและสถานศึกษาใช้พลังงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม รวมทั้งลดการใช้ ทรัพยากรที่ ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม เช่น รณรงค์เรื่องการลดการใช้ถุงพลาสติก การประหยัดไฟฟ้า เป็นต้น

6. ยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

6.1 พัฒนาและปรับระบบวิธีการปฏิบัติราชการให้ทันสมัย มีความโปร่งใส ปลอดการทุจริตและ ประพฤติมิชอบ บริหารจัดการบนข้อมูลและหลักฐานเชิงประจักษ์ มุ่งผลสัมฤทธิ์มีความโปร่งใส นำนวัตกรรม และเทคโนโลยี ระบบการทำงานที่เป็นดิจิทัลมาใช้ในการบริหารและการตัดสินใจ

6.2 พัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาเพื่อการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ และ เชื่อมโยง กับระบบฐานข้อมูลกลางของกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อการบริหารจัดการและบูรณาการข้อมูลของ ประชาชนอย่างเป็นระบบ

6.3 ส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรทุกระดับอย่างต่อเนื่อง ให้มีความรู้และทักษะตามมาตรฐาน ตำแหน่ง ให้ตรงกับสายงาน ความชำนาญ และความต้องการของบุคลากร

ภารกิจต่อเนื่อง

1. ด้านการจัดการศึกษาและการเรียนรู้

1.1 การศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

- 1) สนับสนุนการจัดการศึกษานอกระบบตั้งแต่ปฐมวัยจนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยดำเนินการ ให้ผู้เรียนได้รับการสนับสนุนค่าจัดซื้อหนังสือเรียน ค่าจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และค่าจัดการเรียน การสอน อย่างทั่วถึงและเพียงพอ เพื่อเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงบริการทางการศึกษาที่มีคุณภาพโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย
- 2) จัดการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานให้กับกลุ่มเป้าหมายผู้ด้อย พลลาด และขาด โอกาส ทางการศึกษา ทั้งระบบการให้บริการ ระบบการเรียนการสอน ระบบการวัดและประเมินผลการเรียน ผ่านการ เรียน แบบเรียนรู้ด้วยตนเอง การพบกลุ่ม การเรียนแบบชั้นเรียน และการจัดการศึกษาทางไกล
- 3) จัดให้มีการประเมินเพื่อเทียบระดับการศึกษา และการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ ที่มี ความโปร่งใส ยุติธรรม ตรวจสอบได้ มีมาตรฐานตามที่กำหนด และสามารถตอบสนองความต้องการ ของ กลุ่มเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 4) จัดให้มีกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนที่มีคุณภาพที่ผู้เรียนต้องเรียนรู้และเข้าร่วมปฏิบัติ กิจกรรม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการจบหลักสูตร อาทิ กิจกรรมเสริมสร้างความสามัคคี กิจกรรมเกี่ยวกับ การป้องกันและแก้ไข ปัญหาอาชญากรรม การบำเพ็ญสาธารณประโยชน์อย่างต่อเนื่อง การส่งเสริมการปกครอง ในระบอบประชาธิปไตยอันมี พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี และยุวกาชาด กิจกรรม จิตอาสา และการจัดตั้งชมรม/ ชุมนุม พร้อมทั้งเปิดโอกาสให้ผู้เรียนนำกิจกรรมการบำเพ็ญประโยชน์อื่น ๆ นอกหลักสูตร มาใช้เพิ่มชั่วโมงกิจกรรมให้ ผู้เรียนจบตามหลักสูตรได้

1.2 การส่งเสริมการเรียนรู้หนังสือ

- 1) พัฒนาระบบฐานข้อมูลผู้ไม่รู้หนังสือ ให้มีความครบถ้วน ถูกต้อง ทันสมัยและเป็นระบบเดียวกัน ทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค
- 2) พัฒนาหลักสูตร สื่อ แบบเรียน เครื่องมือวัดผลและเครื่องมือการดำเนินงานการส่งเสริม การรู้ หนังสือที่สอดคล้องกับสภาพแต่ละกลุ่มเป้าหมาย
- 3) พัฒนาครู กศน. และภาคีเครือข่ายที่ร่วมจัดการศึกษา ให้มีความรู้ ความสามารถ และทักษะ การจัดการกระบวนการเรียนรู้ให้กับผู้ไม่รู้หนังสืออย่างมีประสิทธิภาพ และอาจจัดให้มีอาสาสมัครส่งเสริมการรู้ หนังสือใน พื้นที่ที่มีความต้องการจำเป็นเป็นพิเศษ
- 4) ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้หนังสือ การคงสภาพการเรียนรู้หนังสือ การพัฒนาทักษะการเรียนรู้หนังสือให้กับประชาชนเพื่อเป็นเครื่องมือในการศึกษาและเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ของ ประชาชน

1.3 การศึกษาต่อเนื่อง

1) จัดการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำอย่างยั่งยืน โดยให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำในกลุ่มอาชีพเกษตรกรรม อุตสาหกรรม พาณิชยกรรม คหกรรม และอาชีพเฉพาะทาง หรือการบริการ รวมถึงการเน้นอาชีพช่างพื้นฐาน ที่สอดคล้องกับศักยภาพของผู้เรียน ความต้องการและศักยภาพของแต่ละพื้นที่ ตลอดจนสร้างความเข้มแข็งให้กับศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน โดยจัดให้มีหนึ่งอาชีพเด่นต่อ หนึ่งศูนย์ฝึกอาชีพ รวมทั้งให้มีการกำกับ ติดตาม และรายงานผลการจัดการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำอย่าง เป็นระบบและต่อเนื่อง

2) จัดการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตให้กับทุกกลุ่มเป้าหมาย โดยเฉพาะคนพิการ ผู้สูงอายุ ที่สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นของแต่ละบุคคล และมุ่งเน้นให้ทุกกลุ่มเป้าหมายมีทักษะการดำรงชีวิต ตลอดจนสามารถประกอบอาชีพพึ่งพาตนเองได้ มีความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการชีวิตของตนเอง ให้อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข สามารถเผชิญสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเตรียมพร้อมสำหรับการปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของข่าวสารข้อมูลและเทคโนโลยี สมัยใหม่ในอนาคต โดยจัดกิจกรรมที่มีเนื้อหาสำคัญต่าง ๆ เช่น สุขภาพกายและจิต การป้องกันภัยยาเสพติด เพศศึกษา คุณธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ผ่านการศึกษารูปแบบต่าง ๆ อาทิ ค่ายพัฒนาทักษะชีวิต การจัดตั้งชมรม/ชุมนุม การส่งเสริมความสามารถพิเศษต่าง ๆ

3) จัดการศึกษาเพื่อพัฒนาสังคมและชุมชน โดยใช้หลักสูตรและการจัดกระบวนการเรียนรู้ แบบบูรณาการในรูปแบบของการฝึกอบรม การประชุม สัมมนา การจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การจัดกิจกรรม จิตอาสา การสร้างชุมชนนักปฏิบัติ และรูปแบบอื่น ๆ ที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย และบริบทของชุมชน แต่ละพื้นที่ เคารพความคิดของผู้อื่น ยอมรับความแตกต่างและหลากหลายทางความคิดและอุดมการณ์ รวมทั้ง สังคมพหุวัฒนธรรม โดยจัดกระบวนการให้บุคคลรวมกลุ่มเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน สร้างกระบวนการจิต สาธารณะ การสร้างจิตสำนึก ความเป็นประชาธิปไตย การเคารพในสิทธิ และรับผิดชอบต่อหน้าที่ความเป็น พลเมืองดี การส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม การบำเพ็ญประโยชน์ในชุมชน การบริหารจัดการน้ำ การรับมือกับสภาวะ ภัย การอนุรักษ์พลังงาน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการพัฒนาสังคม และชุมชนอย่างยั่งยืน

4) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงผ่านกระบวนการเรียนรู้ตลอดชีวิต ในรูปแบบต่าง ๆ ให้กับประชาชน เพื่อเสริมสร้างภูมิคุ้มกัน สามารถยืนหยัดอยู่ได้อย่างมั่นคง และมีการบริหาร จัดการ ความเสี่ยงอย่างเหมาะสม ตามทิศทางการพัฒนาประเทศสู่ความสมดุลและยั่งยืน

1.4 การศึกษาตามอัธยาศัย

1) ส่งเสริมให้มีการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ในระดับตำบล เพื่อการถ่ายทอดองค์ความรู้ และจัดกิจกรรม เพื่อเผยแพร่องค์ความรู้ในชุมชนได้อย่างทั่วถึง

2) จัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน และพัฒนาความสามารถในการอ่าน และศักยภาพการเรียนรู้ของประชาชนทุกกลุ่มเป้าหมาย

3) ส่งเสริมให้มีการสร้างบรรยากาศ และสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการอ่านให้เกิดขึ้นในสังคมไทย โดยสนับสนุนการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นอย่างกว้างขวางและทั่วถึง เช่น พัฒนาห้องสมุดประชาชน ทุกแห่งให้เป็นแหล่งเรียนรู้ตลอดชีวิตของชุมชน ส่งเสริมและสนับสนุนอาสาสมัครส่งเสริมการอ่าน การสร้างเครือข่าย ส่งเสริม

การอ่าน จัดหน่วยบริการเคลื่อนที่พร้อมอุปกรณ์เพื่อจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านและการเรียนรู้ที่หลากหลาย ให้บริการกับประชาชนในพื้นที่ต่าง ๆ อย่างทั่วถึง สม่าเสมอ รวมทั้งเสริมสร้างความพร้อมในด้านสื่ออุปกรณ์ เพื่อสนับสนุนการอ่าน และการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการอ่านอย่างหลากหลาย

4) จัดสร้างและพัฒนาศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษา ให้เป็นแหล่งเรียนรู้วิทยาศาสตร์ตลอดชีวิตของประชาชน และเป็นแหล่งท่องเที่ยวประจำท้องถิ่น โดยจัดทำและพัฒนานิทรรศการ สื่อและกิจกรรม การศึกษาที่เน้นการเสริมสร้างความรู้และสร้างแรงบันดาลใจ สอดแทรกวิธีการคิดและปลูกฝังเจตคติ ทางวิทยาศาสตร์ ผ่านการฝึกทักษะกระบวนการที่บูรณาการความรู้ด้านวิทยาศาสตร์ ควบคู่กับเทคโนโลยี วิศวกรรมศาสตร์ และคณิตศาสตร์ รวมทั้งสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง บริบทของชุมชน และประเทศ รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงระดับภูมิภาคและระดับโลก เพื่อให้ประชาชนมีความรู้และความสามารถในการคิดเชิงวิเคราะห์ มีทักษะที่จำเป็นในโลกศตวรรษที่ 21 มีความสามารถในการปรับตัวรองรับผลกระทบ จากการเปลี่ยนแปลงในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถนำความรู้และทักษะไปประยุกต์ใช้ในการ ดำเนินชีวิต การพัฒนาอาชีพ การรักษาสิ่งแวดล้อม การบรรเทาและป้องกันภัยพิบัติทางธรรมชาติ

1.5 พัฒนา กศน. ตำบล สู่ “กศน.ตำบล 4G”

1) พัฒนาครู กศน. และบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการศึกษาและการเรียนรู้ : Good Teacher ให้เป็นตัวกลางในการเชื่อมโยงความรู้กับผู้รับบริการ ความเป็น “ครูมืออาชีพ” มีจิตบริการ มีความ รอบรู้ และทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม เป็นผู้จัดกิจกรรมการเรียนรู้และบริหารจัดการความรู้ที่ดี รวมทั้ง เป็นผู้ปฏิบัติงานอย่างมีความสุข

2) พัฒนา กศน.ตำบล ให้มีบรรยากาศและสภาพแวดล้อมเอื้อต่อการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง : Good Place Best Check-In มีความพร้อมในการให้บริการกิจกรรมการศึกษาและการเรียนรู้ เป็นแหล่งข้อมูลสาธารณะที่ง่ายต่อการเข้าถึง และสะดวกต่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างสร้างสรรค์ มีสิ่งอำนวยความสะดวก ดึงดูดความสนใจ และมีความปลอดภัยสำหรับผู้รับบริการ

3) ส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภายใน กศน.ตำบล : Good Activities ให้มีความหลากหลาย น่าสนใจ ตอบสนองความต้องการของชุมชน เพื่อพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ของประชาชน รวมทั้งเปิดโอกาส ให้ชุมชนเข้ามาจัดกิจกรรมเพื่อเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของคนในชุมชน

4) เสริมสร้างความร่วมมือกับภาคีเครือข่าย : Good Partnership ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของชุมชน เพื่อสร้างความเข้าใจ และให้ เกิดความร่วมมือในการส่งเสริม สนับสนุน และจัดการศึกษาและการเรียนรู้ให้กับประชาชนอย่างมีคุณภาพ

1.6 ประสานความร่วมมือหน่วยงาน องค์กร หรือภาคส่วนต่าง ๆ ที่มีแหล่งเรียนรู้อื่น ๆ เช่น พิพิธภัณฑ์ ศูนย์เรียนรู้ แหล่งโบราณคดี ห้องสมุด เพื่อส่งเสริมการจัดการศึกษาตามอัธยาศัยให้มีรูปแบบที่หลากหลาย และตอบสนองความต้องการของประชาชน

2. ด้านหลักสูตร สื่อ รูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล งานบริการทาง วิชาการ และการประกันคุณภาพการศึกษา

2.1 ส่งเสริมการพัฒนาหลักสูตร รูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้และกิจกรรมเพื่อส่งเสริม การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยที่หลากหลาย ทันสมัย รวมทั้งหลักสูตรท้องถิ่นที่สอดคล้องกับ สภาพบริบทของพื้นที่ และความต้องการของกลุ่มเป้าหมายและชุมชน

2.2 ส่งเสริมการพัฒนาสื่อแบบเรียน สื่ออิเล็กทรอนิกส์และสื่ออื่นๆ ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน กลุ่มเป้าหมายทั่วไปและกลุ่มเป้าหมายพิเศษ

2.3 พัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาทางไกลให้มีความทันสมัยด้วยระบบห้องเรียนและการควบคุม การสอบออนไลน์

2.4 พัฒนาระบบการประเมินเพื่อเทียบระดับการศึกษา และการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ ให้มีคุณภาพ มาตรฐาน และสามารถตอบสนองความต้องการของกลุ่มเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.5 พัฒนาระบบการวัดและประเมินผลการศึกษาของระบบทุกหลักสูตร โดยเฉพาะหลักสูตร ในระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐานให้ได้มาตรฐาน โดยการนำแบบทดสอบกลาง และระบบการสอบอิเล็กทรอนิกส์ (e-Exam) มาใช้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.6 ส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาวิจัย พัฒนาหลักสูตร รูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้ การวัด และ ประเมินผล และเผยแพร่รูปแบบการจัด ส่งเสริม และสนับสนุนการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษา ตาม อัธยาศัย เพื่อให้มีการนำไปสู่การปฏิบัติอย่างกว้างขวางและมีการพัฒนาให้เหมาะสมกับบริบทอย่างต่อเนื่อง

2.7 พัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้ได้มาตรฐาน เพื่อพร้อมรับการประเมิน คุณภาพ ภายนอก โดยพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความเข้าใจ ตระหนักถึงความสำคัญของระบบการประกัน คุณภาพ และสามารถดำเนินการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาได้อย่างต่อเนื่องโดยใช้การประเมิน ภายในด้วยตนเอง และ จัดให้มีระบบสถานศึกษาที่เลี้ยงเข้าไปสนับสนุนอย่างใกล้ชิด สำหรับสถานศึกษาที่ยังไม่ได้ เข้ารับการประเมินคุณภาพ ภายนอก ให้พัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาให้ได้คุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด

3. ด้านเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

3.1 ผลิตและพัฒนารายการวิทยุและรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษาให้เชื่อมโยงและตอบสนองต่อ การจัด กิจกรรมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยของสถานศึกษา เพื่อกระจายโอกาส ทางการศึกษาสำหรับ กลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ ให้มีทางเลือกในการเรียนรู้ที่หลากหลายและมีคุณภาพ สามารถพัฒนา ตนเองให้รู้เท่าทันสื่อและ เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสื่อสาร เช่น รายการพัฒนาอาชีพเพื่อการมีงานทำ รายการติวเข้มเต็มเต็มความรู้ ฯลฯ เผยแพร่ทางสถานีวิทยุศึกษา สถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (ETV) และทางอินเทอร์เน็ต

3.2 พัฒนาการเผยแพร่การจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ผ่านระบบ เทคโนโลยีดิจิทัล และช่องทางออนไลน์ต่าง ๆ เช่น Youtube Facebook หรือ Application อื่นๆ เพื่อส่งเสริม ให้ครู กคน. นำ เทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการสร้างกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Do It Yourself : DIY)

3.3 พัฒนาสถานีวิทยุศึกษาและสถานีโทรทัศน์เพื่อการศึกษา เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และการออกอากาศให้กลุ่มเป้าหมายสามารถใช้เป็นช่องทางการเรียนรู้ที่มีคุณภาพได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยขยายเครือข่ายการรับฟังให้สามารถรับฟังได้ทุกที่ ทุกเวลา ครอบคลุมพื้นที่ทั่วประเทศ และเพิ่มช่องทาง ให้สามารถรับชมรายการโทรทัศน์ได้ทั้งระบบ Ku - Band C - Band Digital TV และทางอินเทอร์เน็ต พร้อมทั้งจะรองรับ การพัฒนาเป็นสถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษาสาธารณะ (Free ETV)

3.4 พัฒนาระบบการให้บริการสื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาให้ได้หลายช่องทางทั้งทางอินเทอร์เน็ต และรูปแบบอื่น ๆ เช่น Application บนโทรศัพท์เคลื่อนที่ และ Tablet, DVD, CD, VCD และ MP3 เป็นต้น เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายสามารถเลือกใช้บริการเพื่อเข้าถึงโอกาสทางการศึกษาและการเรียนรู้ได้ตามความต้องการ 3.5 สำรวจ วิจัย ติดตามประเมินผลด้านการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาอย่างต่อเนื่อง และนำผล มาใช้ในการพัฒนางานให้มีความถูกต้อง ทันสมัยและสามารถส่งเสริมการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต ของประชาชนได้อย่างแท้จริง

4. ด้านโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ หรือโครงการอันเกี่ยวเนื่องจากราชวงศ์

4.1 ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ หรือโครงการ อันเกี่ยวเนื่องจากราชวงศ์

4.2 จัดทำฐานข้อมูลโครงการและกิจกรรมของ กศน. ที่สนองงานโครงการอันเนื่องมาจาก พระราชดำริ หรือโครงการอันเกี่ยวเนื่องจากราชวงศ์ ที่สามารถนำไปใช้ในการวางแผน การติดตามประเมินผล และการพัฒนางานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4.3 ส่งเสริมการสร้างเครือข่ายการดำเนินงานเพื่อสนับสนุนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เพื่อให้เกิดความเข้มแข็งในการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

4.4 พัฒนาศูนย์การเรียนรู้ชุมชนชาวไทยภูเขา “แม่ฟ้าหลวง” ให้มีความพร้อมในการจัดการศึกษา นอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยตามบทบาทหน้าที่ที่กำหนด ไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

4.5 จัดและส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตของประชาชนบนพื้นที่สูง ถิ่นทุรกันดาร และพื้นที่ชายขอบ

5. ด้านการศึกษาในจังหวัดชายแดนภาคใต้ พื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ และพื้นที่บริเวณชายแดน

5.1 พัฒนาการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยในจังหวัดชายแดนภาคใต้

1) จัดและพัฒนาหลักสูตร และกิจกรรมส่งเสริมการศึกษาและการเรียนรู้ที่ตอบสนองปัญหา และความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย รวมทั้งอัตลักษณ์และความเป็นพหุวัฒนธรรมของพื้นที่

2) พัฒนาคุณภาพการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างเข้มข้นและต่อเนื่อง เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ได้จริง

3) ให้องค์กรและสถานศึกษาจัดให้มีมาตรการดูแลรักษาความปลอดภัยแก่บุคลากร และนักศึกษา กศน. ตลอดจนผู้มาใช้บริการอย่างทั่วถึง

5.2 พัฒนาการจัดการศึกษาแบบบูรณาการในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ

1) ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดทำแผนการศึกษาตามยุทธศาสตร์ และบริบทของแต่ละจังหวัดในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ

2) จัดทำหลักสูตรการศึกษาตามบริบทของพื้นที่ โดยเน้นสาขาที่เป็นความต้องการของตลาด ให้เกิดการพัฒนาอาชีพได้ตรงตามความต้องการของพื้นที่

5.3 จัดการศึกษาเพื่อความมั่นคง ของศูนย์ฝึกและพัฒนาอาชีพราษฎรไทยบริเวณชายแดน (ศฝช.)

1) พัฒนาศูนย์ฝึกและพัฒนาอาชีพราษฎรไทยบริเวณชายแดนให้เป็นศูนย์ฝึกและสาธิต การประกอบอาชีพด้านเกษตรกรรม และศูนย์การเรียนรู้ต้นแบบการจัดกิจกรรมตามแนวพระราชดำริปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง สำหรับประชาชนตามแนวชายแดน ด้วยวิธีการเรียนรู้ที่หลากหลาย

2) มุ่งจัดและพัฒนาการศึกษาอาชีพโดยใช้วิธีการหลากหลาย ใช้รูปแบบเชิงรุกเพื่อการเข้าถึงกลุ่มเป้าหมาย เช่น การจัดมหกรรมอาชีพ การประสานความร่วมมือกับเครือข่าย การจัดอบรมแกนนำด้านอาชีพ ที่เน้นเรื่องเกษตรธรรมชาติที่สอดคล้องกับบริบทของชุมชนชายแดน ให้แก่ประชาชนตามแนวชายแดน

6. ด้านบุคลากร ระบบการบริหารจัดการ และการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

6.1 การพัฒนาบุคลากร

1) พัฒนาบุคลากรทุกระดับ ทุกประเภทให้มีสมรรถนะสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทั้งก่อนและระหว่างการดำรงตำแหน่งเพื่อให้มีเจตคติที่ดีในการปฏิบัติงาน สามารถปฏิบัติงานและบริหารจัดการการดำเนินงาน ของหน่วยงานและสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งส่งเสริมให้ข้าราชการในสังกัดพัฒนาตนเอง เพื่อเลื่อนตำแหน่งหรือเลื่อนวิทยฐานะ โดยเน้นการประเมินวิทยฐานะเชิงประจักษ์

2) พัฒนาศึกษานิเทศก์ กศน. ให้มีสมรรถนะที่จำเป็นครบถ้วน มีความเป็นมืออาชีพ สามารถปฏิบัติการนิเทศได้อย่างมีศักยภาพ เพื่อร่วมยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษา ตามอัธยาศัย ในสถานศึกษา

3) พัฒนาหัวหน้า กศน. ตำบล /แขวง ให้มีสมรรถนะสูงขึ้น เพื่อการบริหารจัดการ กศน. ตำบล /แขวง และการปฏิบัติงานตามบทบาทภารกิจอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเน้นการเป็นนักจัดการความรู้และผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพอย่างแท้จริง

4) พัฒนาครู กศน. และบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาให้สามารถจัดรูปแบบการเรียนรู้ได้อย่างมีคุณภาพ โดยส่งเสริมให้มีความรู้ความสามารถในการจัดทำแผนการสอน การจัดกระบวนการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล และการวิจัยเบื้องต้น

5) พัฒนาศักยภาพบุคลากร ที่รับผิดชอบการบริหารการศึกษาและการเรียนรู้ ให้มีความรู้ความสามารถและมีความเป็นมืออาชีพในการจัดบริการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตของประชาชน

6) ส่งเสริมให้คณะกรรมการ กศน. ทุกระดับ และคณะกรรมการสถานศึกษา มีส่วนร่วมในการบริหาร การดำเนินงานตามบทบาทภารกิจของ กศน. อย่างมีประสิทธิภาพ

7) พัฒนาอาสาสมัคร กศน. ให้สามารถทำหน้าที่สนับสนุนการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษา ตามอัธยาศัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ

8) พัฒนาสมรรถนะและเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคลากร รวมทั้งภาคีเครือข่าย ทั้งในและต่างประเทศในทุกกระดับ โดยจัดให้มีกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างสัมพันธภาพและเพิ่มประสิทธิภาพในการ ทำงานร่วมกันในรูปแบบที่หลากหลายอย่างต่อเนื่อง

6.2 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและอัตรากำลัง

- 1) จัดทำแผนการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและดำเนินการปรับปรุงสถานที่ และวัสดุอุปกรณ์ ให้มีความพร้อมในการจัดการศึกษาและการเรียนรู้
- 2) บริหารอัตรากำลังที่มีอยู่ ทั้งในส่วนที่เป็นข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้าง ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการปฏิบัติงาน
- 3) แสวงหาความร่วมมือจากภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วนในการระดมทรัพยากรเพื่อนำมาใช้ในการปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานให้มีความพร้อมสำหรับดำเนินกิจกรรมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย และการส่งเสริมการเรียนรู้สำหรับประชาชน

6.3 การพัฒนาระบบบริหารจัดการ

- 1) พัฒนาระบบฐานข้อมูลให้มีความครบถ้วน ถูกต้อง ทันสมัย และเชื่อมโยงกันทั่วประเทศ อย่างเป็นระบบเพื่อให้หน่วยงานและสถานศึกษาในสังกัดสามารถนำไปใช้เป็นเครื่องมือสำคัญในการบริหาร การวางแผน การปฏิบัติงาน การติดตามประเมินผล รวมทั้งจัดบริการการศึกษานอกระบบและการศึกษา ตามอัธยาศัยอย่างมีประสิทธิภาพ
- 2) เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการงบประมาณ โดยพัฒนาระบบการกำกับ ควบคุม และเร่งรัด การเบิกจ่ายงบประมาณให้เป็นตามเป้าหมายที่กำหนด ไว้
- 3) พัฒนาระบบฐานข้อมูลรวมของนักศึกษา กศน. ให้มีความครบถ้วน ถูกต้อง ทันสมัย และเชื่อมโยงกันทั่วประเทศ สามารถสืบค้นและสอบถามได้ทันความต้องการเพื่อประโยชน์ในการจัดการศึกษา ให้กับ ผู้เรียนและการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ
- 4) ส่งเสริมให้มีการจัดการความรู้ในหน่วยงานและสถานศึกษาทุกระดับ รวมทั้งการศึกษาวิจัย เพื่อสามารถนำมาใช้ในการพัฒนาประสิทธิภาพการดำเนินงานที่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน และชุมชน พร้อมทั้งพัฒนาขีดความสามารถเชิงการแข่งขันของหน่วยงานและสถานศึกษา
- 5) สร้างความร่วมมือของทุกภาคส่วนทั้งในประเทศและต่างประเทศ ในการพัฒนาและส่งเสริม การจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย และการเรียนรู้ตลอดชีวิต
- 6) ส่งเสริมการใช้ระบบสำนักงานอิเล็กทรอนิกส์ (E-office) ในการบริหารจัดการ เช่น ระบบการ ลาระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ ระบบการขอใช้รถราชการ ระบบการขอใช้ห้องประชุม เป็นต้น

6.4 การกำกับ นิเทศ ติดตาม ประเมิน และรายงานผล

- 1) สร้างกลไกการกำกับ นิเทศ ติดตาม ประเมิน และรายงานผลการดำเนินงานการศึกษา นอก
ระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยให้เชื่อมโยงกับหน่วยงาน สถานศึกษา และภาคีเครือข่ายทั้งระบบ
- 2) ให้องค์กรและสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องทุกระดับ พัฒนาระบบกลไกการกำกับ ติดตาม และ
รายงานผลการดำเนินงานสู่การปฏิบัติ ให้สามารถตอบสนองการดำเนินงานตามนโยบายในแต่ละเรื่อง ได้อย่างมี
ประสิทธิภาพ
- 3) ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และสื่ออื่น ๆ ที่เหมาะสม เพื่อการกำกับ
นิเทศ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลอย่างมีประสิทธิภาพ
- 4) พัฒนากลไกการติดตามประเมินผลการปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการประจำปี
ของหน่วยงาน สถานศึกษา เพื่อการรายงานผลตามตัวชี้วัดในคำรับรองการปฏิบัติราชการประจำปี ของสำนักงาน
กศน. ให้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นไปตามเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่กำหนด
- 5) ให้มีการเชื่อมโยงระบบการนิเทศในทุกระดับ ทั้งหน่วยงานภายในและภายนอกองค์กร ตั้งแต่
ส่วนกลาง ภูมิภาค กลุ่มจังหวัด จังหวัด อำเภอ/เขต และตำบล /แขวง เพื่อความเป็นเอกภาพในการใช้ข้อมูล และ
การพัฒนางานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

กลยุทธ์

- บริหารงานตามนโยบาย
- มากมายแหล่งเรียนรู้
- ควบคู่เครือข่าย
- หลากหลายกิจกรรม
- นำสู่กลุ่มเป้าหมาย

การเรียนการสอนแบบบูรณาการ

ความหมายการเรียนการสอนแบบบูรณาการ

กระทรวงศึกษาธิการ (2546:19) อ้างถึงใน พระเทพเวที,2531:24) ได้ให้ความหมายไว้ว่าการบูรณาการ หมายถึงการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงศาสตร์สาขาต่าง ๆ ที่สัมพันธ์เกี่ยวข้องกันมาผสมผสานเข้าด้วยกัน เพื่อให้เกิดองค์ความรู้ที่มีความหมาย มีความหลากหลายและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน

สำนักงานประสานงานโครงการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (2540:6) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การสอนแบบบูรณาการ หมายถึงการเชื่อมโยงวิชาหนึ่งเข้ากับวิชาอื่น ๆ ในการสอน เช่น การเชื่อมโยงวิชาวิทยาศาสตร์กับคณิตศาสตร์และภาษาไทย การเชื่อมโยงวิชาวิทยาศาสตร์กับสังคมศึกษา การเชื่อมโยงวิชาศิลปะกับภาษาไทย เป็นต้น

โสภณา บุญยะกลัมพ (2546:8) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การสอนแบบบูรณาการ หมายถึงการสอนซึ่งนำเอาสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ เข้ามาผสมผสานกันเพื่อประโยชน์แก่ผู้เรียน โดยใช้สาระการเรียนรู้ใดสาระการเรียนรู้หนึ่งเป็นแกนหลักแล้วขยายวงกว้างขวางออกไป เพื่อให้การเรียนรู้ของผู้เรียนเกิดความสมบูรณ์ในตัวของเขาเอง

นิรมล ศตวุฒิ (2547:74) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การสอนแบบบูรณา หมายถึงการจัดให้ผู้เรียนเรียนรู้ในลักษณะองค์รวม(Holistic Way) ระหว่างวิชาต่าง ๆ อย่างมีความหมายตามสภาพความเป็นจริงในชีวิตหรือสภาพปัญหาสังคมที่ซับซ้อน

จากที่กล่าวมาพอสรุปความหมาย การสอนแบบบูรณาการได้ว่า เป็นการเชื่อมโยงวิชาหนึ่งเข้ากับวิชาอื่น ๆ ในการสอนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดองค์ความรู้ที่หลากหลาย และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน เหตุผลที่สนับสนุนการเชื่อมโยงวิชาต่าง ๆ เข้าด้วยกันในการสอนมีดังต่อไปนี้

1. สิ่งที่เกิดขึ้นในชีวิตจริงไม่ได้จำกัดว่าจะเกี่ยวข้องกับสาขาวิชาใดสาขาวิชาหนึ่ง โดยเฉพาะ ตัวอย่าง เช่น การเกิดอุทกภัย ซึ่งเป็นเหตุการณ์เดียวแต่ก่อให้เกิดผลกระทบหลายอย่าง เช่น บ้านเรือนไร่นาเสียหาย ธุรกิจหยุดชะงัก โรงเรียนและสถานที่ต่าง ๆ ต้องหยุดงาน ก่อให้เกิดความเดือดร้อนหลายประการ ในการแก้ปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้ เราจำเป็นต้องใช้ความรู้และทักษะจากหลาย ๆ สาขาวิชามาร่วมกันแก้ปัญหา การเรียนรู้เนื้อหาวิชาต่าง ๆ ในลักษณะเชื่อมโยงสัมพันธ์กัน จะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจถึงความสัมพันธ์ระหว่างวิชา และความสัมพันธ์ของวิชาต่าง ๆ เหล่านี้กับวิชาจริง

2. การจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการจะช่วยให้เกิดความสัมพันธ์เชื่อมโยง ระหว่างความคิดรวบยอดในศาสตร์ต่าง ๆ ทำให้เกิดการเรียนรู้ที่มีความหมาย การเรียนการสอนในวิชาวิทยาศาสตร์ ไม่จำเป็นว่าความคิดรวบยอดจะต้องแยกจากความคิดรวบยอดในวิชาอื่น ๆ ไม่ว่าจะเป็นคณิตศาสตร์ ภาษา หรือสังคมศึกษา เนื้อหาและกระบวนการที่เรียนในวิชาหนึ่งอาจช่วยให้นักเรียนมีความเข้าใจในวิชาอื่นดีขึ้นได้

3. การสอนที่สัมพันธ์เชื่อมโยงความคิดรวบยอดจากหลาย ๆ สาขาวิชาเข้าด้วยกันมีประโยชน์หลายอย่าง ที่สำคัญที่สุดคือช่วยให้เกิดการถ่ายโอนความรู้ (Transf of learning) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบบูรณาการจะช่วยให้นักเรียนเชื่อมโยงสิ่งที่เรียนเข้ากับชีวิตจริงได้และในทางกลับกันก็จะสามารถเชื่อมโยงเรื่องของชีวิตจริงภายนอกห้องเรียนเข้ากับสิ่งที่เรียนได้ ทำให้นักเรียนเข้าใจว่า สิ่งที่ตนเรียนมีประโยชน์หรือนำไปใช้จริงได้

4. หลักสูตรและการเรียนการสอนแบบบูรณาการมีประโยชน์ในการจัดความซ้ำซ้อนของเนื้อหาต่าง ๆ ในหลักสูตร ในปัจจุบันเราประสบปัญหาในเรื่องที่ความรู้และข้อมูลต่าง ๆ เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วมีเรื่องที่ต้องเรียนรู้เพิ่มขึ้นจำนวนมากภายในแต่ละปีการเพิ่มขึ้นอย่างมากและรวดเร็วของความรู้และข้อมูลต่าง ๆ นี้ ทำให้การเรียนแบบสัมพันธ์วิชามีความสำคัญมากกว่า ที่ต่างวิชาต่างเพิ่มเนื้อหาเข้าไปในหลักสูตรของตน

5. การเรียนการสอนแบบบูรณาการสามารถตอบสนองต่อความสามารถของผู้เรียนซึ่งมีหลายด้าน เช่น ภาษา คณิตศาสตร์ การมองเห็นที่ ความคล่องของร่างกาย และความเคลื่อนไหวดนตรี สังคมหรือมนุษย์สัมพันธ์ และความรู้และความเข้าใจตนเอง ซึ่งรวมเรียกว่า “พหุปัญญา” (Multiple Intelligences) และสนองต่อความสามารถที่จะแสดงออกและตอบสนองทางอารมณ์ (Emotional Intelligence)

6. กระบวนการเรียนการสอนที่ใช้ในหลักสูตรแบบบูรณาการสอดคล้องกับทฤษฎีการสร้างความรู้โดยผู้เรียน (Constructivism) ซึ่งกำลังได้รับความสนใจอย่างกว้างขวางในวงการศึกษาขณะนี้

ประเภทของการสอนแบบบูรณาการ มี 2 แบบ คือ

1. การบูรณาการภายในกลุ่มวิชาหรือสาขาวิชาเดียวกัน โดยกำหนดหัวเรื่อง (Theme) ขึ้น แล้วบูรณาการขอบข่ายวิชาต่าง ๆ ในการสอนตามหัวเรื่องนั้น

2. การบูรณาการระหว่างวิชา เป็นการเชื่อมโยงหรือรวมศาสตร์ต่าง ๆ ตั้งแต่ 2 สาขาวิชาขึ้นไป ภายใต้หัวเรื่อง (Theme) เดียวกัน เป็นการเรียนรู้โดยใช้ความรู้เข้าใจและทักษะในศาสตร์หรือความรู้ในวิชาต่าง ๆ มากกว่า 1 วิชาขึ้นไป เพื่อการแก้ปัญหา หรือ แสวงหาความรู้ความเข้าใจในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง การเชื่อมโยงความรู้และทักษะระหว่างวิชาต่าง ๆ จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ลึกซึ้ง ไม่ใช่เพียงผิวเผิน และมีลักษณะใกล้เคียงกับชีวิตจริงมากขึ้น

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบบูรณาการระหว่างวิชา จะช่วยให้ผู้เรียนได้รับความรู้ความเข้าใจในลักษณะองค์รวม ไม่ว่าวิชาใดก็จะสามารถจะใช้วิธีบูรณาการได้ทั้งสิ้น ข้อสำคัญอยู่ที่ความสามารถในการบูรณาการที่ดี การเรียนการสอนแบบบูรณาการระหว่างวิชาจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถแสวงหาความรู้ความเข้าใจสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัวได้

การสอนแบบบูรณาการทั้งสองแบบมีหลักการเช่นเดียวกัน กล่าวคือมีการกำหนดหัวเรื่องที่เชื่อมโยงความคิดรวบยอดต่าง ๆ มีการวางแผนการจัดกิจกรรมและโครงการต่าง ๆ ที่ผู้เรียนจะต้องศึกษาและลงมือปฏิบัติ

รูปแบบของการบูรณาการ (Models of Integration)

รูปแบบของการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการมี 4 รูปแบบ คือ

1. การสอนบูรณาการแบบสอดแทรก (Infusion Instruction)

การสอนรูปแบบนี้ครูผู้สอนในวิชาหนึ่งสอดแทรกเนื้อหาของวิชาอื่น ๆ เข้าไปในการสอนของตน เป็นการวางแผนการสอนและสอนโดยครูเพียงคนเดียว

2. การสอนบูรณาการแบบขนาน (Parallel Instruction)

การสอนตามรูปแบบนี้ ครูตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปสอนต่างวิชากัน ต่างคนต่างสอนแต่ต้องวางแผนการสอนร่วมกันโดยมุ่งสอนหัวเรื่อง/ความคิดรวบยอด/ปัญหาเดียวกัน (Theme/concept/problem) ระบุสิ่งที่ร่วมกันและตัดสินใจร่วมกันว่าจะสอนหัวเรื่อง/ความคิดรวบยอด/ปัญหานั้นๆ อย่างไรในวิชาของแต่ละคน งานหรือการบ้านที่มอบหมายให้นักเรียนทำจะแตกต่างกันไปในแต่ละวิชา แต่ทั้งหมดจะต้องมีหัวเรื่อง/ความคิดรวบยอด/ปัญหาร่วมกัน

3. การสอนบูรณาการแบบสหวิทยาการ (Multidisciplinary Instruction)

ขนาน (Parallel Instruction) กล่าวคือครูตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปสอนต่างวิชากัน มุ่งสอนหัวเรื่อง ความคิดรวบยอด/ ปัญหาเดียวกันต่างคนต่างแยกกันสอนเป็นส่วนใหญ่ แต่มีการมอบหมายงาน หรือโครงการ (Project) ร่วมกัน ซึ่งจะช่วยเชื่อมโยงสาขาวิชาต่าง ๆ เข้าด้วยกัน ครูทุกคนจะต้องวางแผนร่วมกันเพื่อที่จะระบุว่าสอนหัวเรื่อง/ ความคิดรวบยอด/ปัญหานั้น ๆ ในแต่ละวิชาอย่างไร และวางแผนสร้างโครงการร่วมกัน(หรือกำหนดงานจะมอบหมายให้นักเรียนทำร่วมกัน) และกำหนดว่าจะแบ่งโครงการนั้นออกเป็นโครงการย่อย ๆ ให้นักเรียนปฏิบัติแต่ละรายวิชาอย่างไร

อนึ่ง พึงเข้าใจว่าคำว่า “โครงการ” นี้มีความหมายเดียวกันกับคำว่า “โครงการ” มาจากภาษาอังกฤษคำเดียวกันคือ “Project” หลายท่านอาจคุ้นกับคำว่า โครงการ มากกว่า เช่น “โครงการวิทยาศาสตร์” ซึ่งก็อาจเรียกว่า “โครงการวิทยาศาสตร์” ได้เช่นเดียวกัน

4. การสอนบูรณาการแบบข้ามวิชาหรือเป็นคณะ (Transdisciplinary Instruction)

การสอนตามรูปแบบนี้ครูที่สอนวิชาต่าง ๆ จะร่วมกันสอนเป็นคณะหรือเป็นทีม ร่วมกันวางแผน ปรัชญาหรือ กำหนดหัวเรื่อง/ความคิดรวบยอด/ปัญหาร่วมกัน แล้วร่วมกันดำเนินการสอนนักเรียนกลุ่มเดียวกัน

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

เป็นแนวทางการดำเนินชีวิตและวิถีปฏิบัติ
ที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลย
เดช มหิตลาธิเบศรรามาธิบดี จักรีนฤพดินทร
สยามมินทรราชธิราช บรมนาถบพิตร มีพระราชดำรัส
ชี้แนะแก่พสกนิกรชาวไทยมาโดยตลอดนานกว่า
30 ปี และได้ทรงเน้นย้ำแนวทางพัฒนา ที่ตั้งอยู่บน
พื้นฐานของทางสายกลางและความไม่ประมาท
โดยคำนึงถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล
การสร้างภูมิคุ้มกันในตัว ตลอดจนใช้ความรู้ และ

คุณธรรม เป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิต ป้องกันให้รอดพ้น จากวิกฤต และให้สามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน
ภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์และความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ

เศรษฐกิจพอเพียง

เศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาชี้ถึงแนวการดำรงอยู่
และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับตั้งแต่ระดับครอบครัว
ระดับชุมชนจนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนา และบริหารประเทศ
ให้ดำเนินไปใน ทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจ
เพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์

ความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควร ต่อการมีผลกระทบใดๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอก และภายใน ทั้งนี้จะต้องอาศัยความรอบรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวังอย่างยิ่ง ในการนำวิชาการต่าง ๆ มาใช้ในการวางแผน และการดำเนินการทุกขั้นตอน และขณะเดียวกันจะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ นักทฤษฎี และนักธุรกิจในทุกระดับให้มีสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต และให้มีความรอบรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิต ด้วยความอดทน ความเพียร มีสติ ปัญญา และความรอบคอบ เพื่อให้สมดุล และพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และกว้างขวางทั้งด้านวัตถุ สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี

ประการที่สำคัญของเศรษฐกิจพอเพียง

พอมีพอกิน ปลูกพืชสวนครัวไว้กินเองบ้าง ปลูกไม้ผลไว้หลังบ้าน 2-3 ต้น พอที่จะมีไว้กินเองในครัวเรือน เหลือจึงขายไป

พออยู่พอใช้ ทำให้บ้านน่าอยู่ ปราศจากสารเคมี กลิ่นเหม็น ไข้แต่ของที่เป็นธรรมชาติ (ใช้จุลินทรีย์ผสมน้ำดูพื้นบ้าน จะสะอาดกว่าใช้น้ำยาเคมี) รายจ่ายลดลง สุขภาพจะดีขึ้น (ประหยัดค่ารักษาพยาบาล)

พออกพอใจ เราต้องรู้จักพอ รู้จักประมาณตน ไม่ใคร่อยากใคร่มีเช่นผู้อื่น เพราะเราจะหลงติดกับวัตถุ ปัญญาจะไม่เกิด

"การจะเป็นเสือนั้นมันไม่สำคัญ สำคัญอยู่ที่เราพออยู่พอกิน และมีเศรษฐกิจการเป็นอยู่แบบพอมีพอกิน แบบพอมีพอกิน หมายความว่า อุ้มชูตัวเองได้ ให้มีพอเพียงกับตัวเอง"

พระราชดำรัสในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ

หลักแนวคิดของเศรษฐกิจพอเพียง

การพัฒนาตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง คือการพัฒนาที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของทางสายกลาง และความไม่ประมาท โดยคำนึงถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว ตลอดจนใช้ความรู้ความรอบคอบ และคุณธรรม ประกอบการวางแผน การตัดสินใจ และการกระทำ

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีหลักพิจารณาอยู่ 5 ส่วน ดังนี้

กรอบแนวคิด เป็นปรัชญาที่ชี้แนะแนวทางการดำรงอยู่ และปฏิบัติตนในทางที่ควรจะเป็น โดยมีพื้นฐานมาจากวิถีชีวิตดั้งเดิมของสังคมไทย สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้ตลอดเวลา และเป็นการมองโลกเชิงระบบที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา และเป็นการมองโลกเชิงระบบที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา มุ่งเน้นการรอดพ้นจากภัย และวิกฤต เพื่อความมั่นคง และความยั่งยืนของการพัฒนา

คุณลักษณะ เศรษฐกิจพอเพียงสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับการปฏิบัติตนได้ในทุกระดับ โดยเน้นการปฏิบัติงานทางสายกลาง และการพัฒนาอย่างเป็นขั้นตอน

ค่านิยม ความพอเพียงจะต้องประกอบด้วย 3 คุณลักษณะ พร้อม ๆ กันดังนี้

ความพอประมาณ หมายถึง ความพอดีที่ไม่น้อยเกินไป และไม่มากเกินไปโดยไม่เบียดเบียนตนเอง และผู้อื่น เช่น การผลิต และการบริโภคที่อยู่ในระดับพอประมาณ

ความมีเหตุผล หมายถึง การตัดสินใจเกี่ยวกับระดับของความพอเพียงนั้น จะต้องเป็นไปอย่างมีเหตุผล โดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้องตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้น ๆ อย่างรอบคอบ การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว หมายถึง การเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบ และการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้น โดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ของสถานการณ์ ต่าง ๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตทั้งใกล้ และไกล

เงื่อนไข การตัดสินใจและการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ให้อยู่ในระดับพอเพียงนั้น ต้องอาศัยทั้งความรู้ และคุณธรรมเป็นพื้นฐาน กล่าวคือ

เงื่อนไขความรู้ ประกอบด้วย ความรอบรู้เกี่ยวกับวิชาการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างรอบด้าน ความรอบคอบที่จะนำความรู้เหล่านั้นมาพิจารณาให้เชื่อมโยงกัน เพื่อประกอบการวางแผน และความระมัดระวังในขั้นปฏิบัติ

เงื่อนไขคุณธรรม ที่จะต้องเสริมสร้างประกอบด้วย มีความตระหนักในคุณธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริต และมีความอดทน มีความเพียร ใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต

แนวทางปฏิบัติ / ผลที่คาดว่าจะได้รับ จากการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ คือ การพัฒนาที่สมดุล และยั่งยืน พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในทุกด้าน ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม ความรู้ และเทคโนโลยี

เศรษฐกิจพอเพียงกับทฤษฎีใหม่ตามแนวพระราชดำริ

เศรษฐกิจพอเพียง และแนวทางปฏิบัติของทฤษฎีใหม่ เป็นแนวทางในการพัฒนาที่นำไปสู่ความสามารถในการพึ่งตนเอง ในระดับต่าง ๆ อย่างเป็นขั้นตอน โดยลดความเสี่ยงเกี่ยวกับความผันแปรของธรรมชาติ หรือการเปลี่ยนแปลงจากปัจจัยต่าง ๆ โดยอาศัยความพอประมาณ และความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดี มีความรู้ ความเพียร และความอดทน สติ และปัญญา การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และความสามัคคี

เศรษฐกิจพอเพียงความหมายกว้างกว่าทฤษฎีใหม่ โดยที่เศรษฐกิจพอเพียงเป็นกรอบแนวคิดที่ชี้บอกหลักการ และแนวทางปฏิบัติของทฤษฎีใหม่ ในขณะที่ แนวพระราชดำริเกี่ยวกับทฤษฎีใหม่ หรือเกษตรทฤษฎีใหม่ ซึ่งเป็นแนวทางการพัฒนาการเกษตรอย่างเป็นขั้นตอนนั้น เป็นตัวอย่างการใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงในทางปฏิบัติ ที่เป็นรูปธรรม เฉพาะในพื้นที่ที่เหมาะสม ทฤษฎีใหม่ตามแนวพระราชดำริ อาจเปรียบเทียบกับหลักเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งมีอยู่ 2 แบบ คือ แบบพื้นฐาน กับ แบบก้าวหน้า

ขั้นที่ 1 ที่มุ่งแก้ปัญหาของเกษตรกรที่อยู่ห่างไกลแหล่งน้ำ ต้องพึ่งน้ำฝน และประสบความเสี่ยงจากการที่น้ำไม่พอเพียง แม้กระทั่งสำหรับการปลูกข้าวเพื่อบริโภค และมีข้อสมมติว่า มีที่ดินพอเพียงในการขุดบ่อเพื่อแก้ปัญหาในเรื่องดังกล่าว จากการแก้ปัญหาความเสี่ยงเรื่องน้ำ จะทำให้เกษตรกรสามารถมีข้าวเพื่อการบริโภคยังชีพในระดับหนึ่ง และใช้ที่ดินส่วนอื่น ๆ สนองความต้องการพื้นฐานของครอบครัว รวมทั้งขายในส่วนที่เหลือเพื่อมีรายได้ที่จะใช้เป็นค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่ไม่สามารถผลิตเองได้ ทั้งหมดนี้เป็นการสร้างภูมิคุ้มกันในตัวให้เกิดขึ้นในระดับครอบครัว อย่างไรก็ตาม แม้กระทั่ง ในทฤษฎีใหม่ขั้นที่ 1 ก็จำเป็นที่เกษตรกรจะต้องได้รับความช่วยเหลือจากชุมชนราชการ มูลนิธิ และภาคเอกชน ตามความเหมาะสมความพอเพียงในระดับชุมชน และระดับองค์กรเป็นเศรษฐกิจพอเพียงแบบก้าวหน้า ซึ่งครอบคลุมทฤษฎีใหม่

ขั้นที่ 2 เป็นเรื่องของการสนับสนุนให้เกษตรกรรวมพลังกันในรูปกลุ่มหรือสหกรณ์ หรือการที่ธุรกิจต่าง ๆ รวมตัวกันในลักษณะเครือข่ายวิสาหกิจ กล่าวคือ เมื่อสมาชิกในแต่ละครอบครัว หรือองค์กรต่าง ๆ มีความพอเพียงขั้นพื้นฐานเป็นเบื้องต้นแล้วก็จะรวมกลุ่มกันเพื่อร่วมมือกันสร้างประโยชน์ให้แก่กลุ่ม และส่วนรวมบนพื้นฐานของการไม่เบียดเบียนกัน การแบ่งปันช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ตามกำลังและความสามารถของตน ซึ่งจะสามารถทำให้ ชุมชนโดยรวม หรือเครือข่ายวิสาหกิจนั้น ๆ เกิดความพอเพียงในวิถีปฏิบัติอย่างแท้จริงความพอเพียงในระดับประเทศ เป็นเศรษฐกิจพอเพียงแบบก้าวหน้า ซึ่งครอบคลุมทฤษฎีใหม่

ขั้นที่ 3 ซึ่งส่งเสริมให้ชุมชน หรือเครือข่ายวิสาหกิจ สร้างความร่วมมือกับองค์กรอื่น ๆ ในประเทศ เช่น หน่วยงานใหญ่ ธนาคาร สถาบันวิจัย เป็นต้น

การสร้างเครือข่ายความร่วมมือในลักษณะเช่นนี้ จะเป็นประโยชน์ในการสืบทอดภูมิปัญญา แลกเปลี่ยนความรู้ เทคโนโลยี และบทเรียนจากการพัฒนา หรือ ร่วมมือกันพัฒนา ตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงทำให้ประเทศอันเป็นสังคมใหญ่อันประกอบด้วยชุมชน องค์กร และธุรกิจต่าง ๆ ที่ดำเนินชีวิตอย่างพอเพียงกลายเป็นเครือข่ายชุมชนพอเพียงที่เชื่อมโยงกันด้วยหลักไม่เบียดเบียน แบ่งปัน และช่วยเหลือซึ่งกันและกันได้ในที่สุด

การนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้

ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงนี้ เป็นกรอบแนวความคิดและทิศทางการพัฒนาระบบเศรษฐกิจมหภาคของไทย ซึ่งบรรจุอยู่ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554) เพื่อมุ่งสู่การพัฒนาที่สมดุล ยั่งยืน และมีภูมิคุ้มกัน เพื่อความอยู่ดีมีสุข มุ่งสู่สังคมที่มีความสุขอย่างยั่งยืน หรือที่เรียกว่า สังคมสีเขียว (Green Society) ด้วยหลักการดังกล่าว แผนพัฒนาฉบับที่ 10 นี้จะไม่เน้นเรื่องตัวเลขการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ แต่ยังคงให้ความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจแบบทวิลักษณ์ หรือระบบเศรษฐกิจที่มีความแตกต่างกันระหว่างเศรษฐกิจชุมชน เมืองและชนบท

ดร.สมเกียรติ อ่อนวิมล เรียกสิ่งนี้ว่า วิฤตเศรษฐกิจพอเพียง คือ ความไม่รู้อย่างจะนำปรัชญานี้ไปใช้ทำอะไร กลายเป็นว่าผู้นำสังคมทุกคน ทั้งนักการเมืองและรัฐบาลใช้คำว่า เศรษฐกิจพอเพียง เป็นข้ออ้างในการทำกิจกรรมใด ๆ เพื่อให้รู้สึกว่าได้สนองพระราชดำริและให้เกิดภาพลักษณ์ที่ดี หรือพูดง่าย ๆ ก็คือ เศรษฐกิจพอเพียง ถูกใช้เพื่อเป็น เครื่องมือเพื่อตัวเอง ซึ่งความไม่เข้าใจนี้อาจเกิดจากการสับสนว่าเศรษฐกิจพอเพียงกับทฤษฎีใหม่นั้นเป็นเรื่องเดียวกัน ทำให้มีความเข้าใจว่า เศรษฐกิจพอเพียงหมายถึงการปฏิเสธอุตสาหกรรมแล้วกลับไปสู่เกษตรกรรม ซึ่งเป็นความเข้าใจ ที่ผิด

ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงนี้ ได้รับการเชิดชูสูงสุด จาก สหประชาชาติ (UN) โดยนายโคฟี อันนัน ในฐานะ เลขาธิการองค์การสหประชาชาติ ได้ทูลเกล้าฯ ถวายรางวัล The Human Development Lifetime Achievement Award แก่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เมื่อ 26 พฤษภาคม 2549 และได้มีปาฐกถาถึงปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงว่า เป็นปรัชญาที่สามารถเริ่มได้จากการสร้างภูมิคุ้มกันในตนเอง สู่หมู่บ้าน และสู่เศรษฐกิจในวงกว้างขึ้นในที่สุด เป็น ปรัชญาที่มีประโยชน์ต่อประเทศไทยและนานาชาติ โดยที่องค์การสหประชาชาติได้สนับสนุนให้ประเทศต่าง ๆ ที่เป็นสมาชิก 166 ประเทศยึดเป็นแนวทางสู่การพัฒนาประเทศแบบยั่งยืน

ส่วนที่ 3

รายละเอียดแผนงาน/โครงการ กศน.ตำบลกุฎโง้ง

ตาราง แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประจำปีงบประมาณ 2562

ลำดับ ที่	โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย คน/แห่ง	งบประมาณ (บาท)
กิจกรรมการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง			
1	โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการการเรียนรู้ตามรอยพ่อด้วยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	8 คน	2,400 บาท
2	โครงการ Smart ONIE เพื่อสร้าง Smart Farmer หลักสูตรการพัฒนาเกษตรกรต้นแบบ (Master Trainer)	1 คน	-
3	โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการเกษตรกรต้นแบบ(Master Trainer)	8 คน	2,400 บาท
รวม		17 คน	4,800 บาท
กิจกรรมการศึกษาต่อเนื่อง (ศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน) โดยการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง			
1	จัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพรูปแบบกลุ่มสนใจ วิชาดินเพาะปลูก หลักสูตร 5 ชั่วโมง	6 คน	2,000 บาท
2	จัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพรูปแบบกลุ่มสนใจ วิชาการขยายพันธุ์พืช หลักสูตร 5 ชั่วโมง	6 คน	1,800 บาท
3	จัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพรูปแบบกลุ่มสนใจ วิชาลูกประคบสมุนไพร หลักสูตร 3 ชั่วโมง	6 คน	1,600 บาท
4	จัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพรูปแบบกลุ่มสนใจ วิชาสบู่ซักล้าง หลักสูตร 5 ชั่วโมง	6 คน	2,000 บาท
5	จัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพรูปแบบกลุ่มสนใจ วิชาสบู่สมุนไพร หลักสูตร 3 ชั่วโมง	6 คน	1,600 บาท
รวม		30 คน	9,000 บาท
กิจกรรมการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต โดยการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง			
1	ให้ความรู้เรื่องหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการประชุมกลุ่มผู้สูงอายุ ไตรมาสที่ 1- 2	500 คน	-
2	ให้ความรู้เรื่องหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการประชุมกลุ่มผู้สูงอายุ ไตรมาสที่ 3 - 4	500 คน	-
รวม		1,000 คน	-

รายละเอียดแผนงาน/โครงการ กศน.ตำบลกุฎโง้ง

ตาราง แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประจำปีงบประมาณ 2562

ลำดับ ที่	โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย คน/แห่ง	งบประมาณ (บาท)
กิจกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน (การพบกลุ่ม) โดยการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง			
1	ให้ความรู้เรื่องศาสตร์ของพระราชา ของพระบาทสมเด็จพระ เจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 กับนักศึกษา กศน. ตำบลกุฎโง้ง	40 คน	-
2	ให้ความรู้เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง กับนักศึกษา กศน. ตำบล กุฎโง้ง	40 คน	-
3	ให้ความรู้เรื่องการทำบัญชีครัวเรือน กับนักศึกษา กศน. ตำบล กุฎโง้ง	40 คน	-
4	กิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต โครงการการทำเกษตรทฤษฎีใหม่ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	20 คน	-
รวม		140 คน	-
กิจกรรมการศึกษาตามอัธยาศัยส่งเสริมการอ่าน บ้านหนังสือชุมชน			
1	<u>ให้บริการบ้านหนังสือชุมชน</u> เป็นการส่งเสริมการเรียนรู้และ สร้างภูมิคุ้มกันให้กับคนในชุมชน	500 คน	-
รวม 15 โครงการ/กิจกรรม		1,687 คน	13,800 บาท

ส่วนที่ 4

กลยุทธ์การดำเนินงาน

- การดำเนินงานตามแนวทางวงจร PDCA

Plan คือการวางแผนงานจากวัตถุประสงค์ และเป้าหมายที่ได้กำหนดขึ้น

โดย กศน.ตำบลกุฎไกร จัดการศึกษาการศึกษาต่อเนื่อง เพื่อมุ่งพัฒนาคุณภาพชีวิต โดยให้มีความยืดหยุ่น ด้านเนื้อหา สาระ ระยะเวลาเรียน และสถานที่ตามความต้องการความจำเป็นของกลุ่มเป้าหมาย หรือชุมชน หรือตาม นโยบายของทางราชการ ได้ดำเนินการดังนี้

1. ร่วมประชุมกับการปกครองส่วนท้องถิ่น หรือร่วมประชุมกลุ่มต่าง ๆ
2. ประชาสัมพันธ์รายละเอียดกิจกรรม
3. สำรวจความต้องการเรียนหลักสูตรระยะสั้น ด้วยวิธีการ
  - แบบสำรวจ
  - การทำเวทีชาวบ้าน
  - การรวมตัวของผู้สนใจ
  - สอบถาม / ปากต่อปาก/บอกต่อ
4. วิเคราะห์/จัดลำดับความสำคัญ ความต้องการของกลุ่มหมาย
5. จัดทำแผนการปฏิบัติงานประจำปี และ ขออนุมัติแผนจากคณะกรรมการ กศน.ตำบล

ภาพ การทำประชาคม

DO คือ การปฏิบัติตามขั้นตอนในแผนงานที่ได้เขียนไว้อย่างเป็นระบบและมีความต่อเนื่อง

โดย การกำหนดหลักสูตร คือ

- รวบรวมหลักสูตรที่มี พัฒนา ปรับปรุง จัดทำใหม่
- ประสานงานเชิญผู้ทรงคุณวุฒิต่าง ๆ ร่วมพิจารณาหลักสูตร เช่น
  - 1) ผู้มีความรู้ความสามารถเชี่ยวชาญในสาขานั้น ๆ
  - 2) ผู้ทรงคุณวุฒิในท้องถิ่น
  - 3) ตัวแทนผู้เรียน (ที่จะสะท้อนความต้องการได้ตรงประเด็น)
  - 4) ตัวแทนสถานศึกษา
  - 5) ผู้รับผิดชอบงาน
  - 6) ภูมิปัญญาท้องถิ่น
  - 7) ประธานหรือผู้แทนคณะกรรมการสถานศึกษา
  - 8) หรืออื่น ๆ ตาม ความเหมาะสม
- แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาหลักสูตร
- คณะกรรมการร่วมประชุม พิจารณา วิเคราะห์ ปรับปรุงหลักสูตร โดยยึดข้อมูล ดังนี้

1) สภาพพื้นที่	5) ประโยชน์ที่ผู้เรียนจะนำไปใช้ได้จริง
2) วัสดุในท้องถิ่น	6) บนพื้นฐานหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
3) ความแตกต่างของผู้เรียน	7) บริบทอื่น ๆ
4) สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียน	
- สรุปผลการพิจารณา วิเคราะห์ ปรับปรุง หลักสูตร รายงานผู้บริหารสถานศึกษา
- ขออนุมัติหลักสูตร
- ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้อนุมัติ
- รวบรวมหลักสูตร / คลังหลักสูตร
- จัดสรรงบประมาณสนับสนุน / วัสดุอุปกรณ์/วิทยากรหรือผู้สอน
- ขออนุญาตดำเนินการ
- การนิเทศติดตามผลระหว่างดำเนินการจัดการเรียนการสอนโดยคณะนิเทศภายในหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย
- การประเมินผล ระหว่างเรียน
- ประเมินผลเมื่อจบหลักสูตร /สำรวจความพึงพอใจ
- วิทยากร/ผู้สอนรายงานการจัดการเรียนการสอน /เบิกเงิน
- อนุมัติผลการเรียน
- ออกหลักฐาน
- รายงาน/สรุปผลการดำเนินการ
- นำผลที่ได้ไปดำเนินการต่อ เช่นผู้เรียนต้องการเรียนเพิ่มเติม หรือ ต้องการเรียนวิชาอื่นตามความสนใจ
- มีการติดตามผู้เรียนเมื่อจบหลักสูตร เช่นการโทรศัพท์ หรือการไปพบปะพูดคุยด้วยตนเอง เพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนาผู้เรียนต่อไป

กศน.ตำบลกุยไ้ง ไม่สามารถจัดได้ครบทุกกิจกรรม จึงได้เลือกจัดกิจกรรมที่เห็นว่าเอื้อประโยชน์ต่อผู้รับบริการ มากที่สุด โดยคำนึงถึง ระยะเวลาในการทำกิจกรรม งบประมาณแต่ละกิจกรรม และประโยชน์ที่ประชาชนในตำบลจะได้รับ โดยดำเนินการจัดกิจกรรม ดังนี้

1. จัดหาหลักสูตรที่สอดคล้องหรือเหมาะสม
2. หาวิทยากรที่มีความรู้ความสามารถมาดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
3. จัดทำเรื่องขอเปิดกลุ่มเรียน/ จัดซื้อวัสดุฝึก
4. ดำเนินกิจกรรมตามที่ขออนุมัติ นิเทศและติดตามผล เป็นระยะ ๆ
5. จัดทำเอกสารรายงานการจัดกิจกรรมและเบิกค่าตอบแทนวิทยากร
6. สรุปผลการจัดกิจกรรม

Check คือ การตรวจสอบผลการดำเนินงานแต่ละขั้นตอนของแผนงานว่ามีปัญหาอะไรเกิดขึ้น จำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงแก้ไขแผนงานขั้นตอนใด โดยรวบรวมจากแบบสำรวจ การสอบถาม การประเมินความพึงพอใจ และอาศัยค่าทางสถิติเข้ามาวิเคราะห์ หาค่า แปลความหมายข้อมูล มีการแสดงผลการปฏิบัติงาน การดำเนินโครงการที่เป็นลายลักษณ์อักษร

การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังการดำเนินการจัดการศึกษาต่อเนื่อง กศน.ตำบลกุยไ้ง ได้ดำเนินการตามขั้นตอน เมื่อสิ้นปีงบประมาณนั้น ๆ ได้รวบรวมข้อมูลจากแบบสำรวจ โดยให้ความหมายระดับร้อยละของความพึงใจต่อกิจกรรม ดังนี้

1. ร้อยละ 90.00 ขึ้นไป	หมายถึง	พึงพอใจมากที่สุด
2. ร้อยละ 80.00 – 89.99	หมายถึง	พึงพอใจมาก
3. ร้อยละ 60.00 – 79.99	หมายถึง	พึงพอใจปานกลาง
4. ร้อยละ 20.01 - 59.99	หมายถึง	พึงพอใจน้อย ควรปรับปรุงกิจกรรม
5. ต่ำกว่าร้อยละ 20.00	หมายถึง	พึงพอใจน้อยที่สุด ต้องปรับปรุงการจัดกิจกรรม

การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามความคิดเห็นรายข้อซึ่งมีลักษณะเป็นค่าน้ำหนักคะแนน และนำมาเปรียบเทียบ ได้ระดับคุณภาพตามเกณฑ์การประเมิน แบ่งตามระดับคุณภาพ ดังนี้

ช่วงคะแนน (ค่าน้ำหนักคะแนนเต็ม 5 คะแนน)   ระดับคุณภาพ

4.50 – 5.00	ดีมาก
3.75 – 4.49	ดี
3.00 – 3.74	พอใช้
2.50 – 2.99	ต้องปรับปรุง
0.00 – 2.49	ต้องปรับปรุงเร่งด่วน

Action คือการปรับปรุงแก้ไขส่วนที่มีปัญหา หรือถ้าไม่มีปัญหาใด ๆ ก็ยอมรับแนวทางการปฏิบัติตามแผนงานที่ได้ผลสำเร็จ เพื่อนำไปใช้ในการทำงานครั้งต่อไป

- มีการนำเสนอแนะจากแบบสำรวจและการวัดความพึงพอใจของผู้เรียนมีประกอบการวางแผน และปรับปรุงกิจกรรมอื่น ๆ ต่อไป

- มีการพัฒนาหลักสูตรจากการให้ความรู้เรื่องการพัฒนาอาชีพ หลักสูตรระยะสั้น อบรมโครงการต่าง ๆ และการจัดนิทรรศการ ฯลฯ ที่ได้ดำเนินการไปแล้วนั้น จากการวัดและประเมินผลจากแบบสำรวจต่าง ๆ ได้นำไปพัฒนาแก่กลุ่มเป้าหมายอื่น ๆ ในเขตพื้นที่รับผิดชอบด้วย การเพิ่มเนื้อหาที่หลากหลายตามที่ประชาชนต้องการ และเพิ่มชั่วโมงการเรียนรู้ เพื่อขยายความรู้แก่ประชาชนในพื้นที่ต่อไป

การดำเนินการจัดกระบวนการเรียนรู้ เป็นการจัดการศึกษารูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง หรือหลากหลายรูปแบบ วิธีการ และระยะเวลา เช่น ชั้นเรียนหรือกลุ่ม ศึกษาดูงาน ฝึกอบรม เรียนรู้ในสถานประกอบการ/หน่วยงาน ฯลฯ โดยการนำทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่นหรือจากทางราชการใช้ให้เกิดประโยชน์คุ้มค่า

กลุ่มเป้าหมายที่จัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ ได้แก่

1. ผู้นำท้องถิ่น
2. กลุ่มต่าง ๆ ในพื้นที่ เช่น
  - อสม.
  - กลุ่มสตรี
  - กลุ่มเกษตรกร
  - ผู้สูงอายุ
  - ผู้ต้องขัง
  - ประชาชนที่สนใจทั่วไป

ปัจจัยที่เกื้อหนุนการดำเนินการจัดการศึกษา ได้แก่

1. ผู้บริหารที่มีความรู้ความสามารถ
2. เครือข่ายต่าง ๆ
3. ผู้นำท้องถิ่น
4. บุคลากรในสำนักงาน
5. งบประมาณ
6. วัสดุอุปกรณ์
7. ความร่วมมือของประชาชน
8. หน่วยราชการต่าง ๆ
9. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ส่วนที่ 5

สรุปกิจกรรมการบูรณาการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประจำปีงบประมาณ 2561

กศน.ตำบลกุฎโง้งดำเนินการหลักสูตรพัฒนาอาชีพ รูปแบบชั้นเรียน(โดยการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง) วิชาช่างซ่อมเครื่องใช้ไฟฟ้าภายในบ้าน หลักสูตร 40 ชั่วโมง เวลา 08.30-12.30 น. ระหว่างวันที่ 17-21, 24-28 มกราคม 2561 ณ กศน.ตำบลกุฎโง้ง หมู่ที่6 ตำบลกุฎโง้ง อำเภอนันทนาค จังหวัดชลบุรี มีผู้จบหลักสูตร 15 คน โดยมี นายสุวิทย์ ไบใหญ่ เป็นวิทยากร

กศน.ตำบลกุฎโง้งดำเนินการหลักสูตรพัฒนาอาชีพ รูปแบบชั้นเรียน (โดยการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง) วิชาการแปรรูปอาหารหลักสูตร 40 ชั่วโมง เวลา 09.00-15.00 น. ระหว่างวันที่ 24-28 พฤษภาคม , 2-4 มิถุนายน 2561 ณ วัดบ้านช้าง หมู่ที่1 ตำบลกุฎโง้ง อำเภอนันทนาค จังหวัดชลบุรี มีผู้จบหลักสูตร 15 คน โดยมี นางสาววิไล นพรัตน์ เป็นวิทยากร

กศน.ตำบลกุฎโง้ง จัดกิจกรรมฝึกอาชีพระยะสั้น รูปแบบกลุ่มสนใจ (โดยการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง) วิชากล้วยฉาบ 3 ชั่วโมง วันที่ 10 มิถุนายน 2561 ณ ศูนย์ชีนาปีสบ้านเด็กกำพร้าลอเรนโซ บ้านเลขที่ 98 หมู่6 ตำบลกุฎโง้ง อำเภอนันทนาค จังหวัดชลบุรี โดยมีนางสาววิไล นพรัตน์ เป็นวิทยากร

กศน.ตำบลกุ้งไฉ่ดำเนินการหลักสูตรพัฒนาอาชีพ (โดยการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง) รูปแบบกลุ่มสนใจ วิชาการทำนํ้ายาล้างจาน หลักสูตร 5 ชั่วโมง เวลา 09.00-15.00 น. วันที่ 25 มิถุนายน 2561 ณ ศาลาประจำหมู่บ้าน หมู่ที่ 6 ตำบลกุ้งไฉ่ อำเภอนสนนิคม จังหวัดชลบุรี มีผู้จบหลักสูตร 10 คน โดยมี นางสาว ทศนีย์ วงษ์แก้ว เป็นวิทยากร

กศน.ตำบลกุ้งไฉ่ ร่วมกับ กศน.ตำบลวัดโบสถ์ กศน.ตำบลหนองเหียง กศน.ตำบลวัดหลวง และ กศน.ตำบลท่าข้าม สังกัด กศน.อำเภอนสนนิคม จัดโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการการเรียนรู้ศาสตร์พระราชาด้วยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในวันศุกร์ที่ 26 มกราคม 2561 ณ ศูนย์ฝึกและพัฒนาอาชีพเกษตรกรรมวัดญาณสังวราราม วรมหาวิหาร อำเภอบางละมุง โดยมีนางสาวทิพย์วิมล หมั่นเตีย เป็นวิทยากรให้ความรู้

กศน.ตำบลกุ้งไฉ่ ร่วมกับ กศน.ตำบลวัดหลวง กศน.ตำบลวัดโบสถ์ กศน.ตำบลหนองเหียง และ กศน.ตำบลท่าข้าม สังกัด กศน.อำเภอนสนนิคม จัดโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการการเรียนรู้ตามรอยพ่อก้าวสู่ความพอเพียง วันพุธที่ 30 พฤษภาคม 2561 ณ ศูนย์เรียนรู้เกษตรสรพลสิ่งคลองหลวง หมู่ 6 ต.ไร่หลักทอง อำเภอนสนนิคม จังหวัดชลบุรี โดยมีนายสมรัก คำวงษ์ เป็นวิทยากร

กิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

กศน.ตำบลกุฎโง้ง จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โครงการศึกษาแหล่งเรียนรู้ประจำตำบลของอำเภอพนสนิม ให้แก่นักศึกษา กศน.อำเภอพนสนิม ณ 1. แหล่งเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงตำบลตำบลกุฎโง้ง 2. แหล่งเรียนรู้เกษตรพอเพียงตำบลบ้านเข็ด 3. แหล่งเรียนรู้ศิลปวัฒนธรรม ตำบลวัดโบสถ์ 4. แหล่งเรียนรู้สมุนไพร ตำบลวัดหลวง 5. แหล่งเรียนรู้โบราณคดีและประวัติศาสตร์ตำบลท่าข้าม 6. แหล่งเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงตำบลหนองเหียง อำเภอพนสนิม จ.ชลบุรี

กศน.ตำบลกุฎโง้ง ทำการขยายผลศูนย์เรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและเกษตรทฤษฎีใหม่ประจำตำบลกุฎโง้ง เรื่อง ศาสตร์ของพระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ให้แก่นักศึกษาและประชาชน ณ ศูนย์การเรียนรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและเกษตรทฤษฎีใหม่ตำบลกุฎโง้ง ตำบลกุฎโง้ง อำเภอพนสนิม จังหวัดชลบุรี

ให้บริการบ้านหนังสือชุมชน เป็นการส่งเสริมการเรียนรู้และสร้างภูมิคุ้มกันให้กับคนในชุมชน

กิจกรรมตระกร้าหนังสือสู่บ้านหนังสือชุมชนหมู่1 บ้านช้าง

กิจกรรมตระกร้าหนังสือสู่บ้านหนังสือชุมชนหมู่6 บ้านนาง

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

นางณัฏฐกัญญา หมั่นสา

ผู้อำนวยการ กศน. อำเภอนนทบุรี

นางสาวมุกดา การงานดี

ครู

นางปลื้มจิต ศรีเทพ

บรรณารักษ์ปฏิบัติการ

นางสาวเฟื่องฟ้า คลังสินธ์

ครูอาสาสมัคร กศน.

นายวัชรินทร์ อุดานนท์

ครูอาสาสมัคร กศน.

ผู้รวบรวมและจัดทำเอกสาร

นายธีรพงศ์ เขียวหวาน

ครู กศน.ตำบลกุฏโง้ง

ปฏิบัติงาน หัวหน้า กศน.ตำบลกุฏโง้ง

